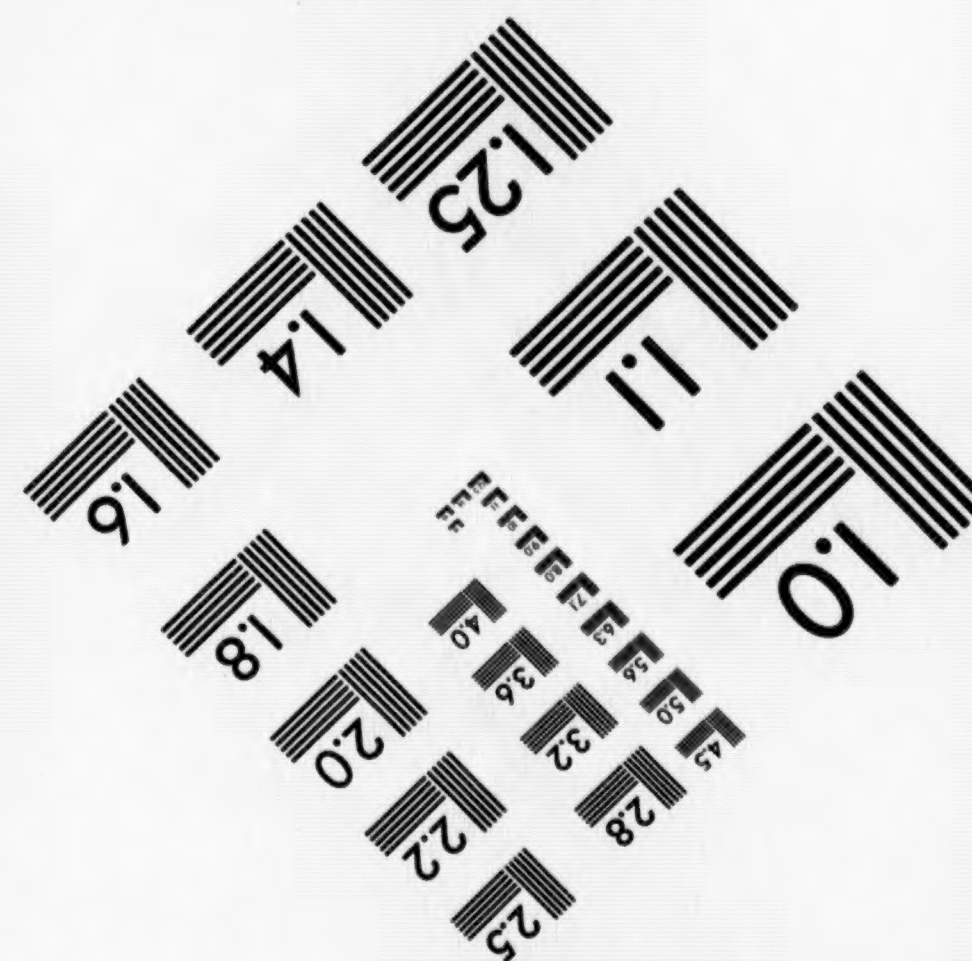
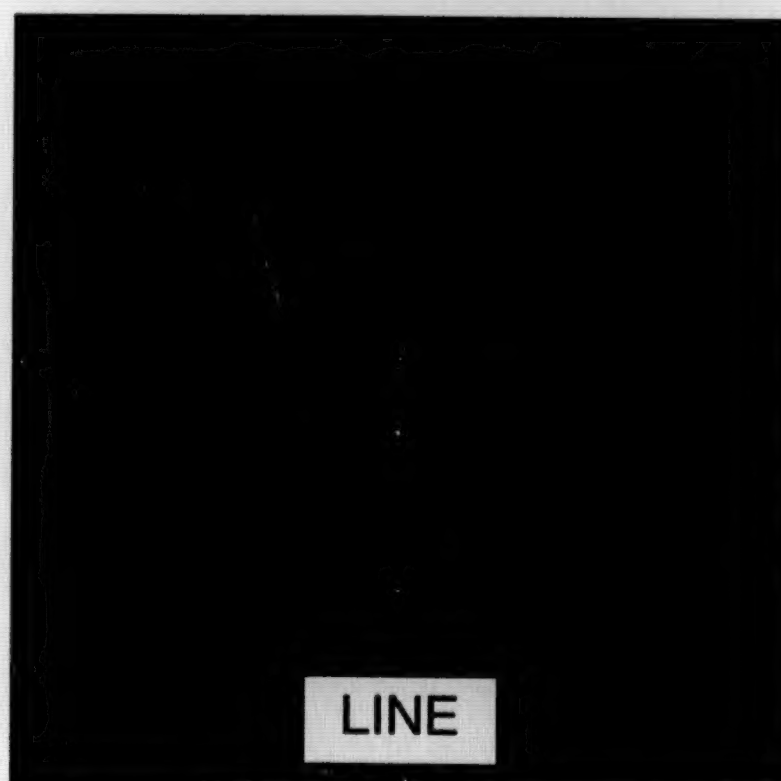
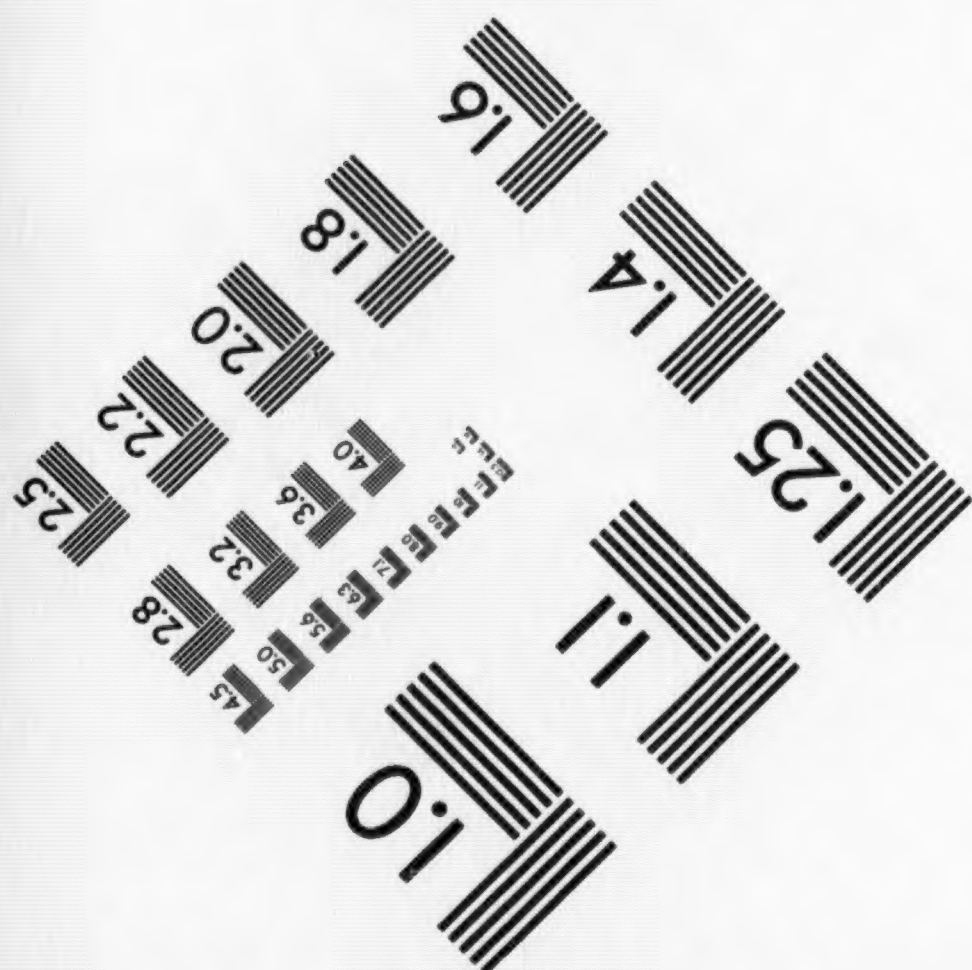
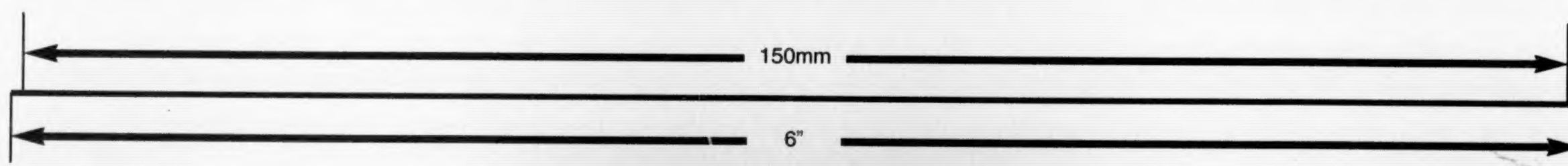
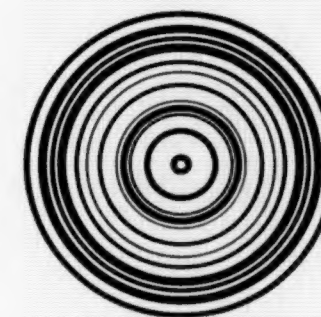
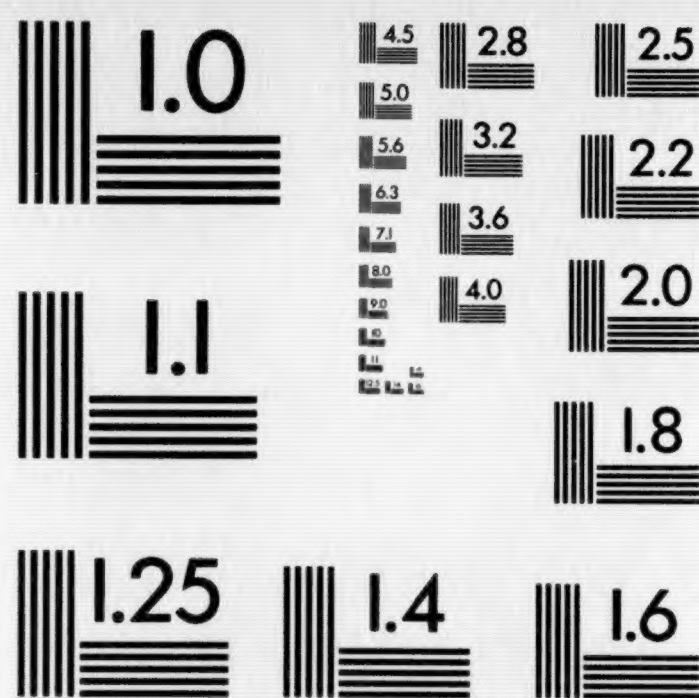
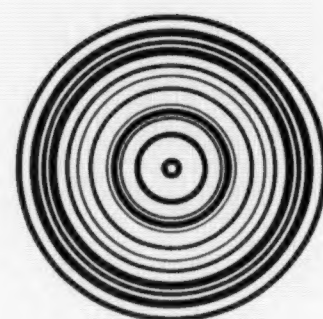
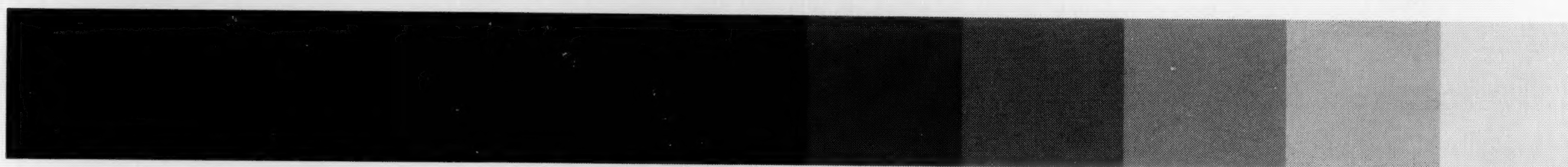
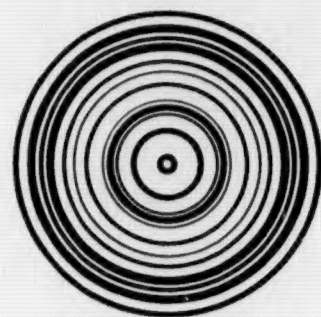
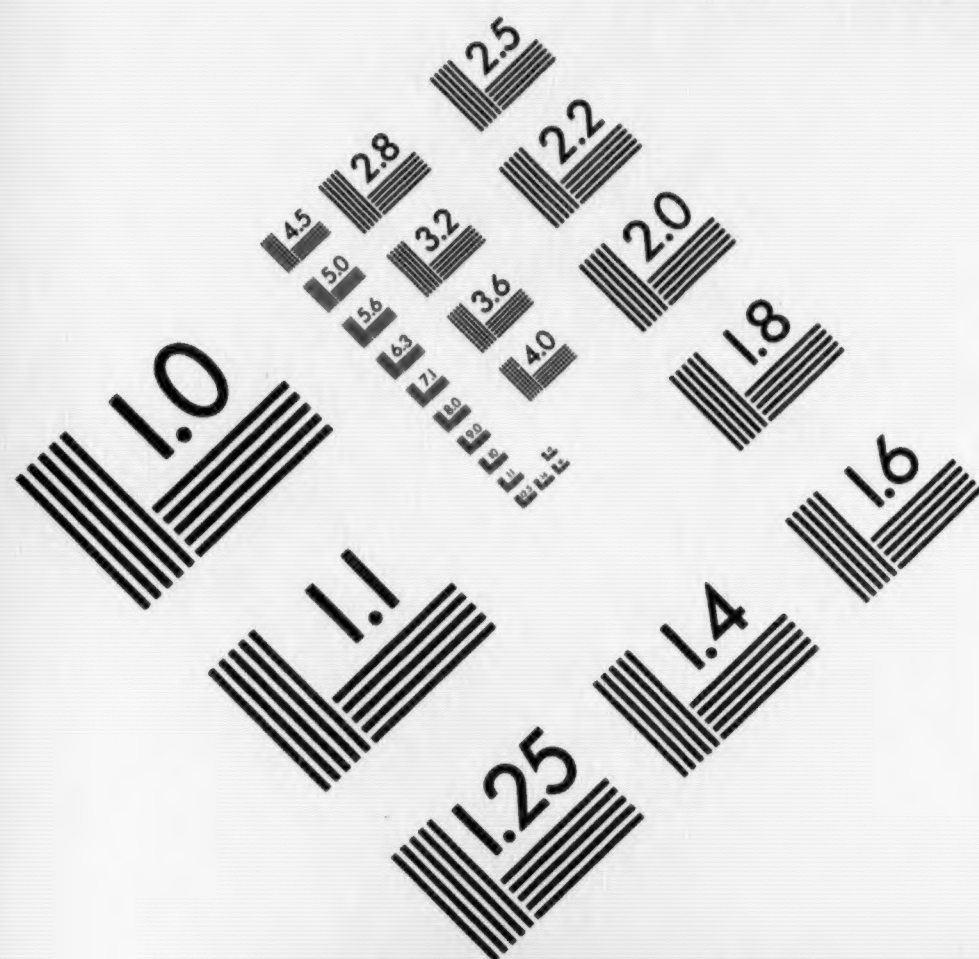

START

CONTROL TEST TARGET for Kodak Quality Monitoring

Aa Bb Cc Dd Ee Ff Gg Hh Ii Jj Kk Ll Mm Nn Oo Pp Qq Rr Ss Tt Uu Vv Ww Xx Yy Zz

Aa Bb Cc Dd Ee Ff Gg Hh Ii Jj Kk Ll Mm Nn Oo Pp Qq Rr Ss Tt Uu Vv Ww

Note: This target is intended for routine quality control checking and uniformity.

It is not to be used for certification of meeting any ANSI or ISO Standards for image quality requirements.

Note: To record background density, use a blank sheet of white paper.

A-2289 CAT 800 7403 Rev. 2/00 @ Eastman Kodak Company, 2000 Printed in U.S.A.

Document Imaging
EASTMAN KODAK COMPANY
Rochester, New York 14650
1-800-232-8811

DOCUMENT
IMAGING

Microfilmed 2005
By the
Center for Jewish History

For
YIVO Institute
For Jewish Research

NEW YORK, NY

Reproduction may not be made
without permission.

YIDDISH DRAMA

PRESERVATION

PROJECT

YIVO
LIBRARY

REEL

Y-2005-1913.19

Siegel, William.

**Hayntige meydlekh :
melodrame in 3 akten.**

Varsha, 1926.

BIBLIOGRAPHIC RECORD TARGET
YIVO INSTITUTE FOR JEWISH RESEARCH

Master negative Storage Number Y-2005-1913.19

Siegel, William.

Hayntige meydlekh : melodrame in 3 akten.

Varsha : Ferlag Sh. Goldfarb, 1926.

47, [1] p. 21 cm.

1. Yiddish drama.--lcsh

I. Poland-Warsaw.

ID : NXYH01-B22506

CC: 9114

DCF: [HBR]

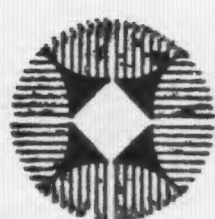
CALL #: /29589

Reduction ratio X 10.0

וויליאם סיגעל.

היינטיגע מיידלעך

מעלאדראמע אין 3 אקטען

18562/2

פערלאג ש. גאלדפארב,
ווארשא — 1926 — דזיקא 31

פרייז 1 זל.

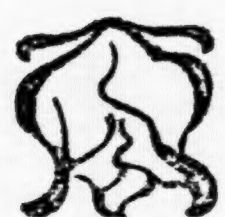
— באכרוק אפילו טיילווייז —
געריכטליך פערבאטען.

PRINTED IN POLAND

היינטיגע מיידלעך

מעלאדראמע אין 3 אקטע

פון וויליאם סיגעל

פערלאנג ש. גאָלדפארב
ווארשא 1926

פערזאנען:

הענעך ראבינאוויטש א מאלער
 חנה דבורה זיין פרוי
 פייפקע { זייערע קינדער
 טעסי {
 ריווע, טעסיס פריינדן
 מאַשקע לאַטוויניק א שניידער
 סאלטשע זיין פרוי
 שלמה איטשע ליבמאן
 בעני {
 פרענציס { זיינע קינדער
 דר. איזידאר בלום
 עליק אראנסאן
 בארמהערציגע שוועסטער
 פאליסמאן

Druk: G. Piment Warszawa Sierakowska 4

ערשטער אקט.

(א איינפאך צימער ביי די ראבינאוויטשעס אין איינע פון די ניווארקער הייזער
 אויף בינע א לאדניק, גאנץ מאשינקע אין מיטן, אקויגן פובליקום א ווינדע נעבען
 העלכע עס שטייט א קאנאפע.)

חנה: (פון קוליסען) פייפקע! פייפקע! (קומט אריין אג-
 נעטון אין א פארטוך אזוי ווי זי וואלט וועט קוקט אין ווינדע) דאכט זיך
 מיר אז עס וועט נאך היינט רעגענען (שרייט) פייפקע מוזיק!
 אהערגעהן (מען קלאפט) קאם-אין!

אויפטריט שלמה (מיט א האנד קויש און א ביכל)
 שלמה: א גאט העלף אייך חנה דבורה.
 חנה: א גוט יאָר, זיצט ר' שלמה איטשע.
 שלמה: נישטאָ קיין צייט חנה דבורה, ביי מיר גייט
 דאָך אלץ מיט אַ סיסטעם, איך האָב צייט פאַר זיצען, אַ צייט
 פאַר שטיין און אַ צייט פאַר אַרבייטען.
 חנה: אָבער אַ פאַר מינוט אָבצוכאַפּען דעם אָטעם
 פון קריכען אויף די טרעפּ.
 שלמה: אַט דאָ חנה דבורה האָט איהר אייער בע-
 שטעלונג...

חנה: אליין געדארפט שלעפּען אין אַזאָ היץ?
 שלמה: נו וואָס זאָל מען טהון דאָס געוועלכ טראָגט
 נישט אויף צו האַלטען אַ בוכהאַרטער, די אויסגאַבען זענען
 גרויס און מען דאַרף געבען אויף פאַרג. אַנאָ, ביי מיר איז
 אלעס מיט אַ סיסטעם: מיין בענעלעס בילדונג קאָסט מיך אָב
 אַ פערמענען, דוכט זיך מיר איהר האָט געהאַלט צוקער אויך?
 א קאפּ! טפּו זאָל עס ווערען!

חנה: נו מעהר קיין צער זאָלט איהר נישט האָבען...
 ווען פאָהרט אייער בענעלע צוריק אין אוניווערסיטעט?
 שלמה: היינט 12 ביינאכט!
 חנה: וואָס עפעס אזוי שפּעט?

שלמה: מיין פרינצעסין האָט זיך פערגלוסט צו מאַכן
 בענעלען אַ באַל פאַר זיין אוועקפאָהרען, זי האָט איינגעלאָדען
 עטליכע חבר'טעס - און איך האָב איינגעלאָדען גינזבורגען מיט
 זיין טאָכטער, אַנאָ ביי מיר איז אלץ מיט אַ סיסטעם. בענעלע

וועט דארפן גאלד עפענען א קאפינעט אין דעם רייכען גיג-
בורגס טאכטער שטעהט אין שידוכים!

חנה: א רייכע פלה! אייער סיסטעם איז נישט שלעכט.
שלמה: איך נישט שלעכט, וואו איז הענעך, ער ארבייט?
חנה: אוי האלאי זעה איך שוין מיין פייפקען אין
אייער בענעלעס שטייגער.

אויפטריט פייפקע (פערשמירט, מיט עפעס צו)
שלמה: דו שוין אין א יודישער שטוב פייפט מען נישט.
חנה: הער אויף פייפקע, וואס האסטו זיך צווינגען?
פייפקע: נישט פייפקע, נישט זינגען, וואס דען זאל
איר טהון?

חנה: שלאג זיך קאפ אין וואנט.
שלמה: נישט שלעכט.
פייפקע: נישט שלעכט? פארוואס טהוט איהר עס נישט?
חנה: (כאפט א בעזעם) לויפער! געגען אן עלטערען
יודען?

שלמה: לאזט אים צורוה, א יונגל זאל ער שטיפען.
נו איך וועל שוין גיין, דא האט איהר דאס ביכעל, (גייט)
גודביי חנה דבורה. איי-איי, מיינע קינדער האבען זיך געהא-
דעוועט מיט א בעסערען סיסטעם (פא)
פייפקע: מאמע, לאז מיך זעהן צי שלמה האט גאר-
נישט צוגעשריבען אין ביכעל.

חנה: איי! ביי לייטען איז דא מול. אט וועט זיין
זוהן זיין א דאקטאר, און וואס וועסטו זיין?
פייפקע: א באקסער. מאמע, האסטו עסען?
חנה: ס'איז נאך נישט פערטיק
פייפקע: געוואלד איך וועל שטארבען פון הונגער.
לינט א ביכעל

חנה: ביזט היינט כאטש געווען אין חדר?
פייפקע: ניין.
חנה: פארוואס?
פייפקע: ווייל דער רבי לינט קראנק.
חנה: וואס איז דאס פאר א קרענק?
פייפקע: דאס האבען איהם די יונגלעך פערשאלטען

זי זאלען נישט דארפן געהן אין חדר.
חנה: און דו שעלטסט אויך דעם רבין?

פייפקע: איך שעלט נישט דעם רבין ער זאל קראנק
ווערען, נאר ער זאל נישט זיין - וועט דאך זיין אויס חדר.
חנה: אוי מיין זוהן ביזט גאר קיין לייט נישט. קום
וועסטו מיר בעסער העלפען אראפנעמען די וועש פון בוידעם
איך האב היינט אזא שטעכעניש, אז איך קען מיין אטעם נישט
כאפען.

פייפקע: (קושט זי) מיין ארימע מאמע, איך וועל
אלליין אראפטרעגען די וועש, איך וועל שוין מאכן א גוט גע-
שעפטעל (פא מיט וועש)
חנה: גיב אכטונג פייפקע זאלסט נישט אראפפאלען פון
בוידעם (פא).

אויפטריט הענעך (אין א מולארסקע אנצוג, זינגט זיך אונטער)
הענעך: (פון קויסען) שטייט אויף איהר אונטערדריקטע
מאסען (אריין) איי-איי ווען די ארבייטער זאלען טאקע האבען
שכל און אויפשטעהן, וואלט דאך טאקע געווען פרייהייט, גלייכ-
הייט און נישט קיין קרעדיט ביכלעך (לוינט) חנה דבורה!
אויפטריט חנה

חנה: אוי וועה איז מיר וואס פאר א קאטאסטראפע?
(כעטאפט אים).

הענעך: האסטו בעטאפטו מיך? איך לעב...
חנה: האסטו מיך דערשראקען צום טויט. איך הייס
דאך, וועה איז מיר וואס פאר א ביטערע פרנסה דו האסט.
חלילה איין גליטש פון דער רוסטאנאנע איז מען אויף יענער
וועלט.

הענעך: אמת, חנה דבורה, איין גליטש און ס'איז
ווייניגער איין מולער אין פערליין דו קענסט דאך בערל טאפ?
חנה: נו-נו?

הענעך: נו-נו ער איז שוין אויס יוניאן-מאן.
חנה: ער איז געווארען א סטרייק-ברעכער?
הענעך: ניין, חלילה, ער איז געווארען א הורג עס
האט זיך אים פערשווינדלט דער קאפ און ער איז ארויסגע-
פאלען פון לייטער, מיר האבען שוין מעהר היינט נישט געקענט

ארבייטען גאט וויסט צי ער וועט בלייבען לעבען

חנה: נעבעך א חייב מיט 3 עופה'לעך.

הענעך: אויף די קינדער איז א רחמנות, אבער אויף דעם חייב... היפיעל ער האט פערדינט איז איהר געווען ווייניג דא א רינגעלע, דא א שמאטקעלע, און ער האט געליטען, געשוויגען.

חנה: וואס דען פון א מולערס פערדינסטען קען מען נישט גיין אין סאמעט און זייד, גיב נאך א קוק אויף מיר הענעך, אינדערמאנענס א ספאדניצע, אין שבת א ספאדניצע מיט א פארטוך.

הענעך: אבער ביזט צופרידען חנה דבורה? אין ווי זאגט דער מילארטקער גאט: „איזוהו עשיר השמח בחלקו“.

חנה: איי הענעך, הענעך, ווען עס זאל זיך מאכען עפעס א לייטישער שידוך פאר אונזער טעסעלען וואלט איך שוין צופרידען געווען. איך ווייס, איך האב אלץ געהאפט; א מאמע, עס ווילט זיך א ביסעלע גליק ביי א קינד עס וואלט אסור געשאד, די קינדער זענען אלע מאל געזען אזוי בע-פריינדעט, אין איין שולע געגאנגען, איך מיינ טאקע ברוי'ל שלמה איטשעס.

הענעך: א וואילער בוי, הא?

חנה: אבער זיין משפחה חלומ'ט פון א פרינצעסין פאר איהם.

הענעך: נו זאלען זיי! וועל איך חלומ'ן פון א פרינץ פאר מיין טעסעלען... א, ווען איך ווייס אז איך וועל אזוי פרייה אויפהערען די ארבייט וואלט איך היינט אנגענומען מאַשקעס איינלאדונג און געפארען מיט איהם צום פיקניק, חא-חא-חא, ער וויל דאך מיר געבען א כאפאר איך זאל איהם אויסשדחנען די יחסנ'טע.

חנה: ווייס איך וואס ריווע וועט אפילו נישט קוקען אויף איהם. נאך איהר לויפען די יונגעלייט ווי פליגען נאך א קליאטשע.

הענעך: איך וועל אפילו נישט וואגן צו רעדן א ווארט איך דארף אז נאך דער חתונה זאל זי מיך שעלטען... מאַשקע איז דאך אזוי קארג אז ער פערגינט זיך נישט צו רויכערען.

א גאנצען ציגארעטל (מען קלאפט) קאם-אין!

אויפטריט ריווע

ריווע: העל! אזוי פרי פון דער ארבייט מיט ראבי-נאוויטש?

הענעך: א קאטאסטראפע. נו, און דו ריווע ארבייטסט גארנישט היינט?

ריווע: אין אזא היץ ארבייטען? משוגע בין איך?

הענעך: גייסט אוודאי צום פיקניק מיט מאַשקען?

ריווע: חא-חא-חא מיט מאַשקען צום פיקניק? נישט שלעכט. שיין פארגעניגען קען איך האַבען מיט איהם, אזא קארגער חויר.

הענעך: ער זוכט נעבעך א תכלית!

ריווע: א תכלית זאל ער זוכען ביי אן אנדער מיידעל. מיסס ראבינאוויטש איך וויל איהר זאלט מיר לאזען אויף אייער מאַשין צורעכט מאַכען מיין שאל.

חנה: נו גיי אריין... דו גייסט היינט שפאצירען?

ריווע: יעס, איך האב צוויי בעשטעלונגען, איין בוי האט מיר צוגעזאגט צו געהען אויפ'ן שפאציר בייטאג, און דער צווייטער מיר צו נעמען אין טאג-קלאס ביינאכט.

הענעך: האסט בויסעס אזוי ווי די הינד?

ריווע: ס'איז דא נענוג חברה אין ניו-יאָרק און רייכע חברה!

הענעך: א מיידעל דארף זיך היטען פאר די חברה! ריווע: פערלאזט זיך אויף מיר... דאס לעבען אין שאפ ווערט אזוי צוגעגעסען, יעדען טאג דאס זעלבע! די טייערע היים וואס איך האב? מיאוס בין א-ך נישט, און אריינצופאלען צו אן ארבייטער וועל איך קיינמאל נישט פערשפעטיגען (עס) הענעך: א שלעכטער חשבון מיידעלע... וואו איז מייסקעלע?

חנה: איך האב איהם ארויפגעשיקט אויפ'ן בוידעם אראפצונעמען די וועש... ווער ווייסט וואס ער טוט דאָרט?

הענעך: אים שיקט זי אויפ'ן בוידעם אין אזא היץ (עס)

חנה: וועה איז מיר פאר טייעלעס האַרץ וואס זי

דארף אין אזא ברען היינט ארבייטען... אוי באטעניג, ווי נעמט
מען א ביטערע מזל? (אב פריז)
אויפטריט טעטי (לויפט אריין)
טעטי: ווי נעמט זיך צו א בוי געדולד. (מען קלאפט)
אוי, איז ער מיר נאכגעלאפען (מען קלאפט) קאם אין!
אויפטריט עליק.

טעטי: נו וואס?
עליק: נו גארנישט הארפט מיר ארויס.
טעטי: מיר ווארפען קיין מענשען.
עליק: וואל איך שטעהן ביים טיהר צי געהן הייטער?
טעטי: ווי... ווי איחר ווילט.
עליק: (מאכט א פאר טריט) א דאנק, איהר זענט א האויל
מיידעל, פארהאט זענט איהר פון מיר אנטלאפען?
טעטי: ווייל... ווייל איך קען אייך נישט.
עליק: נו אז מען קען נישט קיין מענשען דארף
מען פון איהם נישט אנטלויפען? מען בעקענט זיך און מען
ווערט פריינד.

טעטי: ווער זענט איהר?
עליק: א יונגל וואס איז זעהר העסליך צו מיידלעך
איהר ווילט אפשר אויסקונפט, פרעגט אייער שכנה ריווען, זי
קען מיר זער גוט.
טעטי: אבער אז איך וויל נישט קיין אויסקונפט פון
אייך...

עליק: נו איז דאך געזיס גוט... פארוואסזשע האט
איהר זיך ענטוואגט צו מאכען א שפאציר אין מיין אויטאמאביל?
טעטי: וואס טהוט איהר דאס ביים טויער?
עליק: דאס האב איך געווארט אויף ריווען — נאך
ווען איך האב אייך דערוועהן זענט איהר מיר בעסער געפעלען.
טעטי: (אפ ארט) וואס פאר אן אנשיקעניש איז דאס...
מיר זעהען זיך צום ערשטען מאל און שוין געפעלען (כמעט)
זענען זיך)

עליק: ניין, פרייליך, איך האב אייך שוין געזעהן
א סך מאל, נישט איינמאל האב איך שוין געפרעגט ווער דאס
שעהנע מיידעל איז, און געווכט די געלעגנהייט זיך מיט אייך צו

בעקענען מיין נאמען איז עליק אראנסאן הוי-דו-דו מיט
(שטרעקט האנט)

טעטי: (ניט הענט) הוי-דו-דו!
עליק: איצט, אז מיר זענען בעקאנט וועט איהר מא-
כען א שפאציר אין מיין אויטאמאביל?
טעטי: ניין!

עליק: פארהאט?
טעטי: ווייל... איך... איך קען נישט, איך קום איצט
פון דער ארבייט און איך בין מיער — און איך וויל נישט!
עליק: ווען איך ווילס אז איהר ענדיגט אזוי פריה די
ארבייט וואלט איך אייך געבראכט אהיים מיט מיין אויטאמאביל.
טעטי: א דאנק איך קען שווארצען מיטן טראמוי אויך.
עליק: אבער א אויטא איז דאך בעסער.
טעטי: מאלע וואס ס'איז בעסער. וואס טויג מיר
היינט א אויטא און מארגען צוריק מיט דעם טראמוי: איך
וויל נישט זיין היינט קיין קעניגען און מארגען ווידער א פאב-
דיק מיידעל.

עליק: אזא שעהן מיידעל קען גאר נישט היסען וואס
דער מארגען קען איהר ברענגען, איך בין רייך און רייכע
צויעס האבען אויך הערצער (לויפט) וואל איך ווארטן אויף אייך
ביז איהר וועט זיך אנטון און מיט מיר פארהערן?

טעטי: גיין, גיין מען דארף נישט!
עליק: איהר מוזט האבען א געלייכעטען אז נישט
וואלט איהר געפארהערן! היינטיגע מיידלעך זאנען זיך נישט
אב פון קיין אויטאמאביל שפאציר.

טעטי: נו וועל איך זיין די ערשטע וואס איך וועל
זיך אבזאגען.

עליק: ס'טהוט מיר לייד און ענטשולדיגט וואס איך
האב אייך איצט געשטערט, מיר וועלען דאס איבערלאזען אויף
אן אנדערש מאל אפשר וועט איהר ווערען קלוגער (אב)

טעטי: קלוגער וועל איך שוין נישט ווערען (קוקט אין)
מענטשער שרייט) העלף פרענציש בעני איז אין דער היים
(פערמאכט ס'ענענטער) איך וויל נישט וואס זי דערווייטערט זיך

פון מיר צוויי.

אויפטריט הענעך

הענעך: נישט דא דער לויפער.

טעסי: אזוי פריה פון דער ארבייט פאפא?

הענעך: איך האב היינט אויפגעהערט א ביסעלעך

פריהער.

טעסי: זעהר גוט געטהון! אין אזא היץ צו שטיין

אויף דער רוסטאנאניע איז נישט קיין פערגעניגען.

הענעך: א, יא נישט קיין פערגעניגען ווילסט אפער

א קאלטע גלאז וואסער טעסעלע?

טעסי: א דאנק פאפא, איך האב מיך היינט אין שאפ

צו זאט אנגעגעסען מיט דעם מאכל. דו וויסט פאפא, איך

האב געוואלט אריינגיין זיך געזעגענען מיט בענין, ער פאָהרט

דאך היינט צוריק אין אוניווערסיטעט. נור...

הענעך: נאָר וואָס?

טעסי: זיין פאפא מיט זיין שוועסטער קוקען עפעס

אויף מיר די לעצטע צייט קרום ווייזט אויס אז זיי האָבען

מורא אז איך זאָל פון זיי נישט צונעהמען זייער צוקונפ-

טיגען ד"ר.

הענעך: נו זיי ווילען נישט קיין קבצן.

טעסי: אַמאָל איידער בעני האָט גענומען געהן אין

אוניווערסיטעט איז אַנדערש געווען...

הענעך: און וואָס איז דען איצט?

טעסי: איצט... איך - אן אַרעמען מולאזשס אַ טאָכ-

טער - און בעני א ד"ר! ווי די צייט לייפט טאטע, דוכט

זיך ערשט נישט /אנג זענען מיר געגאנגען אין פאָלקס-שול

צוזאמען און איצט שוין בעני דאָס דריטע יאָהר אין אוני-

ווערסיטעט.

אויפטריט מאשקע (ווינגט פון קוליסען און ביי ענדע אריין)

מאשקע: העלף! נו איהר געהט מיט מיר צום פיק-

ניק פון שניידער פערציין?

טעסי: אזוי שפעט געהט איהר צום פיקניק?

מאשקע: וואָס שפעטער איך וועל געהן אלץ העניגער

וועט מיך קאָסטען.

טעסי: בעט ריווען אפשר וועט זי מיט אייך געהן.

מאשקע: דאָרף זי דאָך וועלען, אז זי בעהאַלט זיך

היינט פון מיר.

טעסי: אז מען האָט ליעב אַ מיידעל געפינט מען זי

פון די זטאַרקסטע בעהעלטעניש.

מאשקע: אמת טעסי, אָבער די צרה איז, וואָס מער

אַ מיידל זעהט אז אַ יונגל קריגט די גכפה פאַר איהר אלץ

מער ווערט זי שטאַלץ, אין וואָס אַ מיידל איז מער שטאַלץ

אלץ מער דאָרף דער בוי אויסגעבען אום זי צו קריגן.

טעסי: נו לאָזט מען זיך קאָסטען.

מאשקע: איך האָב אַ קראַנקן פינגער... וואָס מיינט איהר,

ביי מיר איז אַ גאַלד-גרוב, מיר ראַפּינאַוויטש, איהר וועט רוי-

כערען אַ סיגאַרעטעל?

הענעך: פאַרוואָס נישט?

מאשקע: מען האָלט מיך פאַר אַ קאַרגען נור מיך

אַרט דאָס נישט.

טעסי: קיין גאַנצען סיגאַרעט פערגינסטו זיך נישט?

וואָס וועט נאָך זיין אז דו וועסט דאַרפען געבען אַ ווייב צו

לעבען?

מאשקע: אַט וואָס מיך קרענקט, גיי געס אַ פרעמ-

דע ווייב אין קאַרמע זי...

הענעך: אַ ווייב איז נישט קיין פרעמדע, מאַשקע!

זי גיט אַכטונג אויף דעם מאַן, זי קאַכט, זי וואַשט, זי האָט

קינדער.

מאשקע: אָבער ביז זי האָט די קינדער? און ווער

קען מיר-גאַראַנטירען אז זי וועט האָבען קינדער? יעדנפאַלס

מיט ריווע מיין גאַלד בין איך צופריעדען צו מאַכען ס'גע-

שעט.

אויפטריט ריווע

ריווע: העלף מישקא-מאָשקא.

מאשקא: ריווע מיין גאַלד, איך הייס נישט מישקא-

מאָשקא נאָר מאָשקא, מאַשקע לאַטוויק.

ריווע: נאָך שענער, העלף טיט. (נייט צו איר זיי רעדען שוין)

מאשקע: (צו הענעך) איך בעט אייך, לייגט אייך

11

אדיין צווישן אונז ביידען און זאל עפעס ווערען.
ה ע נ ע ר : רעד אליין.
מ א ש ק ע : איך וועל זיך שוין בעמיהען...
ה ע נ ע ר : מאַשקע, ווייז איהר דיין באַנק ביכעל וועט
זי זיך צוכאַפּען.

אויפטרײט חנה
ה נ ה : טעטעלע, הענעך, איהר מוזט דאָך אוודאי זיין
הונגעריג, קומט איך וועל אייך געבען עסען.
ה ע נ ע ר : מאַשקע, ווילסט אפשר אויך כאַפּען אַ קיין
מ א ש ק ע : פאַרוואָס נישט?
ר י ו ו ע : אַז עס קאָסט נישט קיין געלד איז ער אַ קונה.
מ א ש ק ע : זאָג עס נישט ריווע (סצענע חתונה) גייט
זכשטערט אייך נישט (סטופט זי אים) גיי עסען טעטי (סצענע)
ט ע ס י : איך גיי (צו ריווע) דו שאַרסט היינט מיט'ן
אויטאָמאָביל?

ר י ו ו ע : ש - ש - ש (חונקט זי זאל שווייגען. טעטי אים) וועל
אייך גיין.

מ א ש ק ע : ריווע, מיין גאָלד, איך וועל דיר דאָרט
געבען דעם גן-עדן.

ר י ו ו ע : דיין גן-עדן איז די וואורשטלעך.
מ א ש ק ע : מיט מושטאָרדע! זעהסט, איך האָב געלד! אַ
טשעק-ביכל איצט ביזטו זיכער אַז איך וועל דיר אַלץ קויפן. (חייט)
ר י ו ו ע : אין יעדעס מאָל ווען איך וועל אָפּרייסען אַ
טשעק וועסטו קריגן האַרץ קלאַפּעניש.

מ א ש ק ע : נו, אויב דו ביזט מיר אַ גוטער פּרײַנד זאָלסטו
טאַקע נישט רייסען.

ר י ו ו ע : זעה באָר אַ פנים, זעה באָר אַ גערנעניו.
זעהסט דאָך אויס ווי אַ שלים-מולדיגער זעלנער!

מ א ש ק ע : ריווע מיין גאָלד, לאַך נישט פון מיר, איך
האָב דיר לייעב.

ר י ו ו ע : לאַכען קאָסט נישט קיין געלד מישקא-מאַשקע.
מ א ש ק ע : ריווע מיין גאָלד, פאַר דיר וועל איך נישט
זיין קאַרג, פאַר דיר וועט מיין באַנק-בוך זיין אָפּען אפילו 10
מאָל אַ טאָג וועסטו מעגען אַ קיק טאָן וויסנדיג געלד איך האָב.

ר י ו ו ע : משוגענער, איך חלום פון אַ באַנק אַנדער חלום.
מ א ש ק ע : ריווע מיין גאָלד דיין חלום קען אַמאָל זיין
אַ שלעכטער ווייסט וואָס, אויב דו ווילסט קענען מיר שוין צו-
פאַרען צום גרעסטען יובילי-מאַגאַזין, וועסט מעגען אנקוקען אַ
בעסערען, אָבער באָר קוקען... ריווע! מיין האַרץ קלאַפּט גאָך
פאַר דיר, זייט איך בין געווען אייער באַרדער, און דו ביזט
געווען די שייניקע, קלייניקע, רבקה'לע מיין ברילאַנט, אַ ריווע
מיין גאָלד...

אויפטרײט פייסקע (אונגעמערקט, מיט העש, טוט זיך אָן אַ לייזער)
מ א ש ק ע : (דערזעהט) שמע-ישראל, ריווע מיין גאָלד, זעה!
ר י ו ו ע : אוי מאַמע, געוואָלד!

מ א ש ק ע : יאָ, יאָ, עס איז דיין מאַמע, דיין טאַטע מאַמע,
זי איז געקומען צורעדען זאָלסט מיט מיר חתונה האָבען (פייסקע
טאַנצט) זעה באָר, זעה באָר, זי טאַנצט שוין אויף אונזער חתונה
ר י ו ו ע : ס'איז נישט מיין מאַמע, מיין מאַמע איז

געווען אַ הויכע (פייסקע וואַרפט אַרונטער דאָס לייזל) (סצענע)
מ א ש ק ע : לויטער...

פ י פ ק ע : קאַרגער מישקא-מאַשקע (צו)
ר י ו ו ע : אפילו אַ קינד ווייסט אַז דו ביז אַ קאַרגער

מ א ש ק ע : ריווע, פאַר דיר וועל איך אַלץ טאָן איך
וועל אפילו פאַר דיר אַרבייטען 16 שעה אַ טאָג.

ר י ו ו ע : דיין יונגאָן זאָגט דאָך אָבער, אַז דו זאָלסט
מעהר נישט אַרבייטען ווי 8 שעה.

מ א ש ק ע : וועל איך בעלאַנגען צו צוויי יונגאָנס, קום צום
פיקניק ס'איז שוין אזוי שפּעט.

ר י ו ו ע : איך קען באָר זיין דיין פּלע מיט קאָנדיציאָנען
מאַשקע.

דועט

ז י : ווילסט ברודער מאַשקעלע הייראטען מיט מיר.
מוזטו הערען די קאָנדיציעס וואָס איך האָב פאַר דיר.

ע ר : וואָס פאַראַ קאָנדיציעס, זאָג ווער האָט עס דען געהערט
גייסט מאַכען ביזנעס דאָ צו קויפּען באָר אַ פערד.

ז י : הייראטען איז דאָך אַ ביזנעס דאָס איז שוין אַ פאַקט,
דערפאַר וועל איך טאַקע מיט דיר טאָכען אַ קאָנטראַקט.

ע ר : לאַמיר הערען די קאָנדיציעס ריוועלע מיין לעבען.
איך קען דיר צוואַנגען אָבער איך קען דיר גאַרגישט געבען.

ביידע: אוי די קאנדיציעס זענען פלין (ביס)
 מיר שטימען ביידע אויף דעם איין.
זי: קאנדיציע נומער איינס; מיין מאן מוז זיין א ספארט.
 ער מוז קושען זעהר שטארק און פירען דא און דארט.
ער: איך וועל זיין א ספארט, דו ווער גאר גיך מיין פרוי.
 איך וועל דיר געבען שאקאלאד און אויך צו קייען שטרוי (ס נישט)
ער: קאנדיציע נומער 2; מוזט האנדלען מיט פערשטאנד
 ווען איך וועל שפילען אין קארטען זאלסטו נישט הויבען
 אויף מיר קיין האנד.
זי: אויף דיר א האנד צו הויבען אויף דעם בין איך צו שטאץ
 איך וועל בעסער צו דיר נעמען א גרויכען וואלגער האלץ
 פרישטיק שטענדיג געבען דיר וועל איך אין בעט (סאגן)
 אויפשטעהן אין דער פריה קען איך נעמען זיך אליין
ער: פרישטיק אין דער פריה קען איך נעמען זיך אליין
 אין דו וועסט קענען שלאפען דארפסטו אינגאנצען נישט
 אויפשטעהן. (סאגן)
זי: איין קאנדיציע נאך האב איך נעהם דאס דו אין מח
 קינדער האבען וויל איך נישט וויל איך האב צו דעם
 קיין פח.
ער: ווילסטו נישט קיין קינדער האסט שוין געפועלט ביי מיר
 וועל איך א דינסט ארייננעהמען וועט זי קינדלעך שוין
 פאר דיר.
ער: איין קאנדיציע האב איך דאס איז א גאנצער ארדער
 אז דו זאלסט נישט ארייננעהמען קיין גאליציאנער בארדער
זי: קיין גאליציאנער נעהם איך נישט וויל איך בין דאך
 א קלוגע
 איך וועל נעהמען א רומענישען וויל איך ליעב מאמאליגע
 (סאגן אפ, פויער, ס'הייבט זיך ווערען נאכט)
 אויפטריט חנה (מיט פרעסאיווען גרייט צו צום פרעסען)
 אויפטריט טעסי
טעסי: אוי מאמע ביזט דאך אויף זיך אליין א גולד-
 טע דו האסט און וועהטאג אין זייט און זוכסט זיך גאר ארבייט.
חנה: נו וואס זאל מען טהון, מען מוז דאך פערטיג
 מאכען.
טעסי: לאז מיך מאמע, איך בין יונגער פאר דיר און
 עס וועט מיר גארנישט שאמען אז איך וועל מיך צוגעוואוינען

צו אונז ארבעט (פרעסט, סצענע הענטשקע) דו דערקענסט דאס מאמע
חנה: וואס איז דאס פאר א הענטשקע?
טעסי: די הענטשקע האט מיר בעני געגעבען צו מיין
 16-יעהריגען געבורטס-טאג, געדענקסט... און איצט...
חנה: טעסעלע, קינד, דיר טהוט חנה דאס הארץ
 וואס זיין טאטע און זיין שוועסטער דערווייטערען איהם פון
 דיר, דו וויסט זיי מאכען היינט א באל פאר איהם, ער האט
 דיר כאטש געלאדען?
טעסי: א באל? וואס פאר א באל?
חנה: וויסט נישט? א קלייניגקייט, מען האט דאך
 איינגעלאדען יונגע-לייט, מיידלעך און דעם רייכען מר. גינזבורג
 מיט זיין טאכטער, מען זוכט ווייט א שידוך מיט גרן פארן
 דריי. ער האט דיר גארנישט געלאדען?
טעסי: ווער וויל דען געהן צו זיי? ווער דארף
 זיי? מאמע, האסט דאך דוכט זיך געוואלט ארויסגעהן פאר-
 וואס גייסטו נישט?
חנה: איך געה, איך געה. עס שטעהט זיי נישט אן
 שלמה איטשע איז געווארען א יחסן ביי זיך.
טעסי: וואס ערגערסטו זיך מאמע איך וואלט סיי-ווי-
 סיי נישט געגאנגען.
חנה: טעסי זאלסט אָנצינדען די עלעקטער. און נישט
 בלינדען דיינע שיינע אויגעלעך (ויפצט, אפ, טעסי זאגט שחעכעלעך,
 געפינט בעניס בילד, ציוויינט זיך, דאן גייט זי אין צינדט אן דעם גאנצן שטעלט
 זיך פרעסען מען קלאפט)
טעסי: קאם-אין!
 אויפטריט בעני
בעני: העלף! טעסי, ווי זענען דיינע עלטערען?
טעסי: די מאמע איז אראפגעגאנגען, און פאפא
 לעזט א צייטונג אין צווייטען צימער.
בעני: און דו ארבייטסט. ארבייטען אין שאפ, ארביי-
 טען אין דער היים, ס'איז א ביסעל צופיעל.
טעסי: זיך.
בעני: א דאנק איך וועל מיך טאקע קענען אַברוהען
 א גאנצען טאג בין איך מיך אויפיער אָנגעלאפען. איך האב

געהאט אזוי פיל צו בעזארגען. ווייסט מען נאך א יאהר און
איך ווער דאקטאר. דין פרהט עס איך ווייס וואס פאר א
גוטער פריינד דו ביזט מיר... וואס איז מיט דיר טעם קוקסט
אויס פערוויינט:

טעם: עס דוכט זיך דיר אויס וואס האב איך דען
צו וויינען? וואו קומט עס וואס דו האסט זיך פלוצים דער-
מאנט ארויפצוקומען.

בעני: טעם, גלויב מיר אז איך בין נישט שולדיג.
די לעצטע פאר וואכען בין איך געווען זעהר בעשעפטיגט, און
איבערהויפט דאס לעצטע יאהר איז דאס שווערסטע און עס
וילט זיך נישט דורכפאלען. נו טעם וועסטו צוקומען?

טעם: וואו?
בעני: צום באהן, איך פאהר היינט ביינאכט נאך 12.
אזוי האט פערלאנגט פון מיר מיין פאטער און מיין שוועסטער
נא, וועל איך פערברענגען נאך א פאר שעה אין דער היים-
דו וועסט זיין ביים באהן, יעס?

טעם: אז איך וועל האבען צייט וועל איך זיין (פרעסט)
בעני: ביזט דען אזוי פערנומען?
טעם: זעהסט דאך.

בעני: (נעמונט הענטשקע) טעם, איז דאס נישט מיין
פרעזענט וואס איך האב דיר אמאל געגעבען, זיי זענען נאך
גאנץ?

טעם: יא בעני די הענטשקעס זענען נאך גאנץ.
בעני: דערמאנהט עס דין נישט אין די גליקליכע
פרעהליכע צייטען? די זיסע ליעבע שול-טעג... און דאן - דין
16-ייעהריגען געבורטס-טאג... כא-כא-כא, איך האב דאמאלסט אָבגע-
שפארט, און דיר די הענטשקעס געקויפט. ס'איז געווען גוטע
סחורה.

טעם: וואס איז דער אונטערשייד, טרעהרען אָבגע-
ווישען איז עס גענוג.

בעני: וואס איז מיט דיר? איך האב דיר קיינ-
מאל נישט געהערט אזוי רעדען.

טעם: האסט שוין לאנג נישט גערעדט מיט מיר
האסטו פערגעסען.

עני: דו ווייסט טעם איך האב פריהער דורכגע-
קוקט א סך זאכען אין מיין צימער האב איך עפעס געטונען
וואס בעלאנגט צו דיר, דו האסט עס מיר געגעבען ווען מיר
זענען געגאנגען אין שול צוזאמען.

טעם: א וואונדער, וואס קאן דאס זיין?
בעני: דין בילד אלס קינד.

טעם: דאמאלסט האסטו עס געטראגען אויף דין
הארצען און איצט וואלגערט עס זיך ארום אין דער ביורא-
(זיגט)

קינדער יאהרען
ער: געדענקסטו נאך די קינדער יאהרען און זארגען
ווי פרהעליך גליקליך זענען מיר געווען
געווארט האב איך אויף דיר א יעדען מארגען
אין שולע צוזאמען פלעגען מיר דאן געהן
זי: געדענקסטו ווי דו האסט גענומען יאגען
איך האב דיר נישט געקענט נאכלויפן מעהר
די שול טעקע האסטו מיר געהאלפן טראגען
דו האסט געזאגט עס איז פאר מיר צו שווער
ער: די קינדער יאהרען ווי זיס
זי: אך וואס פאר א גענוס
רעפרייך

קינדער יאהר, קינדער יאהר, קינדערישע ליעבע און גליק
קינדער יאהר, וואונדער יאהר וואו נעהמט מען די יאהרען צוריק
געליעבט זיך טריי און איבערגעגעבען ווי טייעלעך א פאר
די שענסטע צייט פון מענשענס לעבען
זענען די זיסע קינדער יאהר
קינדער יאהר, קינדער יאהר
וואו נעהמט מען די זיסע קינדער יאהר
אויפטריט שלמה איטשע (מיט עפעס)

שלמה: כא-כא-כא, בענעלע, געזעגען זיך מיט טעסין
און קום, עמיצער ווארט אויף דיר אין הויז.

בעני: וואס ווילסטו? וואס היסטו מיר?
שלמה: ווער היט דין? איך האב נור פריהער
פערגעסען צום בעשטעלונג האב איך עס איצט ארויפגעבראכט

אין האב טיינט שולדיג צו בלייבען יונג, ביי מיר איז דאך
אלץ מיט א סיסטעם. נו, בענדלע מען דארף דאך דיר, זאג
גוד-ביי און געה.

בענין: גוד-ביי וועל איך נאך נישט זאגען וויל איך
וויל אז טעסי זאל מיך בעגלייטען צום באהן געדענק טעסי
איך וויל דיר זעהן ביי מיין אוועקפאהרען. ווען דער אויטא
וועט מיך קומען געהמען צום באהן וועל איך ארויפלויפען צו
דיר, ענטשולדיג מיר טעסי מיר וועלען זיך נאך זעהן. (א)

שלה: מיינסט אז ער וועט קומען מיט א טעקסיז חיים
איך וואס, אזא גנב. מר. גינזבורג טאכטער איז דא מיט
איהר מאשין וועט זי איהם געהמען צום באהן ווייט דאך, אז
איך בין א מענטש מיט א סיסטעם, אַיז ס'איז א גוטער שידוך?
טעסי: נו גיט אהער וואס איהר האט געבראכט
און לויפט צום באל, אז גיט קען נאך זיין אויס סיסטעם.

שלה: ביזט נישט קיין נאך, גודביי טעסעלע. (אכ טעסי חיינט)
הענעך: (פון קלייטען) וואס איז דאָרט טעסעלע, דו וויינסט?
טעסי: ניין פאפא, עס האט זיך דיר געדאכט.
אויפטריט ריווע (אויסגעצויגט)

ריווע: דו פרעסט גאר איצט? א שיין פערזענלעך נאך
א טאג ארבייט אין פאבריק.

טעסי: גייסט טאקי צום פיקניק מיט מאַשקען?
ריווע: ניין, מאַשקען האב איך נאָר צוגעזאָגט, אָבער איך
פאָהר מיט אַ רייכען בוי.

טעסי: ס'איז אַ רחמנות אויף מאַשקען, ער האָט דיר ליב.
ריווע: ס'איז אַ רחמנות אויף מיר אויך... אַט דאָס וועט
זיין מיין צוקונפט ווען איך וועל חתונה האָבען מיט מאַשקען?
טעסי: און אזוי ערוואַרטסטו אַ בעסערע צוקונפט?

ריווע: געוויס, דער בוי וואָס געהט מיט מיר איז רייך
יונג! די רייכע בויזעס האָבען אויך הערצער, זיי קענען זיך אויך
פערליבען. (מ'הערט אויסגעאָביל לויפט צום פּענסטער) זעה נאָר אַ מאַשין
טעסי, גיעב נאָר אַ קוק. דו וואָלטסט געוואָלט מיטפאָהרען מיט מיר,
דאָס הייסט נישט מיט מיר, איך וועל פאָהרען מיט איינעם און דו...
כא-כא-כא, האָסט מיר גאַרנישט געזאָגט, אז ער האָט היינט געוואָלט
מיט דיר געהן פערברענגען. טעסי, ער איז אַ רייכער בוי, ער האָט
דיר ליב, דאָס איז אַ גליק אויף דיין גאַנץ לעבען, ער האָט מיר
געווייטען דיר בעטען... איך האָב איהם צוגעזאָגט, אז דו וועסט
פאָהרען.

טעסי: האָסט עס נישט בעדאַרפט טהון, דו דאַרפסט אויך

נישט פאָהרען.

ריווע: וואָס איז מיט דיר, פאָר מיט, טאָג מיך. נו דו
גייסט, די בויזעס וואָרטען הונטען, ווילסט נישט, גודביי...

טעסי: וואָרט... איך... איך קען דאָך אָבער אזוי נישט געהן
ריווע: נו טו אָן די זונטאָנדיגע קלייד.

טעסי: כא-כא-כא, בעני וועט דאָך אַמער נאָך היינט ווערען
א חתן. נו וועל איך מיך צמיירען צוליבע זיין גליק, צוליבע זיין
ליבער וואָס ער פערקויפט פאָר געלד (א)

ריווע: טעסי, איך פיל דיין האַרץ. (מ'קלאַט ריווע עפענט)
אויפטריט עליק

עליק: נו ריווע?
ריווע: זי פאָרט מיט, דאָס האָט איהר מיר צו פערדאַנקען

עליק: גלויבט מיר ריווע, איך וועל שוין אַבדאַנקען מיט'ן
בעסטען פרעזענט.

ריווע: געדענקט מר. אַראָנסאָן, זי איז נישט איך, זי
איז אַן עהרליך מיידעל.

עליק: ס'מאכט נישט אויס, מיט אַן עהרליך מיידעל
קען איך אויך זיין אַ דזשענטעלמאַן.

ריווע: יונג, ווען מיין בעקאַנטער וואָלט נישט געווען
אייער פריינד וואָלט איך טעסין נישט צוגערעדט.

עליק: זייט נישט קיין נאָר, ווען איך מיין נישט
עהרליך וואָלט איך דען אַרויפגעקומען... איהרע עלטערען זי-
גען אין דער היים?

ריווע: איך גלויב אזוי

עליק: נו שנעל, אייל זיך צו (א)

ריווע: גוט... (גייט אין טעסיס צימער) נו שנעלער טעסי
עס ווערט שפעט (א)

עליק זינגט קופלעט (א)

אויפטריט ריווע, נאָכהער חנה מיט מעדיצין

חנה: אין הייז איז אזוי פּינסטער אז מ'קען נישט
זעהן די טרעפּ וואו איז טעסי?

ריווע: טעסי טהוט זיך אָן, איך געהם זי מיט, מיר וועלען
פאָהרען אין אַ אויטאָ צוזאַמען מיינס אַ פריינד.

חנה: האַ כאָטש אַ אַנשטענדיגער יונגערמאַן?

ריווע: מיין גאָט, וואָסווע מיינט איהר, איך וועל
פאָהרען מיט נישט קיין אַנשטענדיגען? מיר פאָהרען נאָר אויף

א שעה, האט נישט קיין מרא.
חנה: איך ווייס דאס קינד איז ביי אונז דאס לעבען.
אבער זי זאל זיין איצט דא ווען ביי די ליבמאנס איז פרעה-
ליך, וואלט איך אויך נישט געוואלט, זי וועט גענוג האבען
יסורים דערפון.

ריווע: (אין טוהר) נו טעסי?

אויפטריט טעסי (איבערגעטוהן)

ריווע: אך ס'שעהן! (שטיל) דער בוי איז געווען
פרעגן אויף דיר.

חנה: מיין שעהנע פלע-מויד, ביזט דאך אזוי שעהן
אין דעם ארעם קליידעל ווי אן אנדער מיידעל אין סאמעט און
אין זייד.

טעסי: ביי דיר מאמא בין איך די שענסטע.

חנה: טעסעלע, ווען וועסטו צוריקקומען. איך ווייס,
מיין הארץ שרעקט זיך מיר.

ריווע: נו האלט איר אונטער א שלאס. מיר וועלען
צוריקקומען ארום 12 א זייגער.

טעסי: ניין האלב איינס, ווען בעני וועט שוין זיין
אויף דער באהן איך וויל נישט זיין דערביי ווען ער פאחרט
אזעק, איך וויל נישט מאמא.

חנה: נו קינד, געה און קום צוריק געזונד.

טעסי: קום ריווע, וואס שנעלער איך וועל אזעק פון
הויז אלץ גרינגער וועט זיין אויפן הארצען. קום ריווע איך
קען דא נישט זיין.

ריווע: גודבייט מיסעס ראבינאָוויטש, האט נישט קיין
מורא (ביידע אָפּ)

חנה: איהר זאלט קומען פריה דער טאטע קען זיך
נאך בייערען... ער איז גרויס ביי זיך (נייט צו הענעל'ס טוהר)
הענעך וואס איז דאס פאר א שלאפען אזוי, טהו זיך אויס און
לייג זיך אין בעט.

אויפטריט בעני

בעני: מיסעס ראבינאָוויטש, ווער איז דא אזעקע-
פאהרען מיט אזא טייערען אויטאָמאָביל?
חנה: ריווע און...

בעני: און ווער?
חנה: וואס ארט דיר ווער?
בעני: וואו איז טעסי?
חנה: זי איז אויך געפאהרען
בעני: מיט העמען?
חנה: מיט ריווען און מיט א יונגענמאן.
בעני: וואו זענען זיי געפאהרען?
חנה: אויף א שפאציר, וואס-זשע מיינסטו אז דו-
שעהמסט זיך מיט איהר איז שוין אויס העלט?
בעני: מיסעס ראבינאָוויטש דא איז א טעות, איך האב
פון גארנישט געוואוסט, עס איז א סיופריז-באל וואס מיין
טאטע און מיין שוועסטער האבען געמאכט פאר מיר וואס-זשע
טעסי האט גארנישט געוואוסט פון דעם?
חנה: ניין בענעלע.
בעני: וואס הייסט איך וועל זיך שעהמען מיט מיין
טעסי... איהר הייסט דאך דעם אמת, ווען האט זי געזאגט
וועט זי צוריק קומען?
חנה: נאך 12.
בעני: ניין, ניין, עס קען נישט זיין זי הייסט דאך
אז איך פאהר דאך אזעק.
חנה: עס איז נישט אָנגעשטאנען דיין טאטען, דיין
שוועסטער, אז מען זאל טעסילען אויך איינלאדען.
אויפטריט מאשקע (ווייט צוויי)
מאשקע: אזעקעפאהרען הוי? ריווע מיין גאלד וועט
מיך משוגע מאכען, מיך האט זי געהייסען ווארטען ביים טראם-
יחיי און וועט פאהרען מיט מיר צום פיקניק, מיסעס ראבינאָוויטש
איך האב דאך אליין געזעהען ווי די מאשין איז פערבייגעלא-
פֿען, פארביי מיר, איך האב געהערט ריוועס געלעכטער דאס
וואס זי געלאכט פון מיר.
בעני: נו און טעסי האט אויך געלאכט?
מאשקע: וואס ארט מיך אייער טעסי.
בעני: אי טעסי מיין דארלינג
מאשקע: אוי ריווע מיין גאלד.
בעני: כאַשקע דו קענסט די יונגעלייט?

מאשקע: ניין, גאר נאך דעם אויטאמאביל האב איך
געזעהען אז זיי זענען פון די חברה וואס געבען נישט קיין
אויטאמאביל רייזעס די מיידלעך בחינם. אז א מיידעל וויל
זיין עהרליך בוז זי געהן צו פוס א היים און איך האב מורא
אז מיינ ריזע וועט פארהען א היים.

אויפטריט הענעך

הענעך: וואס טהוט זיך דא? וואו איז טעסין?
חנה: זי איז געפארהען אויף א שפאציר מיט ריזען.
הענעך: וואס איז דאס פאר א פארהעכץ? מיט וועמען?
חנה: מיט א אויטאמאביל מיט יונגעלייט.
הענעך: חנה-דבורה און דו האסט דאס געלאזט?
מאשקע: איך וועל נישט שווייגען איך וועל זי פא-
קען. גאטעניו, וויז א נס עס זאל ביי זיי פלאצען די גומעס
פון די רעדער (אב)

בעני: מיסעס ראבינא ווייטש, טעסין האט מיר נישט
פערשטאנען איך האב זי ליעב, דאס איז זי געפארהען מיר
אפער וועה טהון אבער זי איז נישט שולדיג נור זיי, מיינ
כאטע מיינ שוועסטער.

אויפטריט פרענציש

פרענציש: בעני וואס איז מיט דיר? וואס הייסט
דו לאזט איבער די געסט און לויפטס אהער?
בעני: פארוואס האסטו נישט געלאזען טעסין צום באלד?
פרענציש: ווייל... ווייל איך האב מורא געהאט אז
זי וועט דיר אויסזאגען... יונג, עס איז דאך א סיורפרייז-באלד...
בעני: א סיורפרייז-באלד מיר מיינ הארץ צו צוברעכען.
הענעך: מען קען זיך אייהר ווילט אייער ברודער
דערהייטערען פון טעסין - אז דערהייטערען זאל מען זיך פון
אייער קראם (פילט שילט און געזאגט)

פרענציש: פליעט בעני, פערשעהם אונז נישט,
קום, יעדער פרעגט אויף דיר צושטער נישט דיין גליק.
בעני: איך וויל נישט הערען, איך וויל נישט, און
מיינ טעסין איז פאר מיר נישט קיין באלד, א היים וואלען זיי
געהן, א היים, אויס באלד (אב)

הענעך: נו לידי מינוע, וואו איז דיין נאטענע?
סיסטעם:

פרענציש: אייער טעסין האט איהם פערשטופט (אב)
הענעך: דו וואלטסט מעהר נישט קויפטן ביי זיי איך
קראם, דו הערסט? ווען האט טעסין געזאגט וועט זי צוריק
אהיימקומען?

חנה: זי וועט באלד זיין געה לייג זיך שלאפען.
הענעך: איך וועל דען קענען אנטשלאפען ווערען, איך
האב דען עפעס מעהר ווי מיינע קינדער. וואלטסט מיר אויפגע-
קען ווען זי וועט צוריקקומען דו הערסט? (אב)

חנה: (דרייט אויס דעם לאמפ ס'ווערט פינסטער) גאטעניו, האב
רחמנות אויף אונז בעשיך אונזער קינד פון אלעס ביז...
פארהאנג געהט ארויסצו אויף א פאר טעקונדען מוויק שפילט מעלאדראמע
דער זייער שלאגט צוויי.

פארהאנג אויף די בינע איז לידיג ס'הערט זיך טריט ריזע עפענס אויף פאר-
זיכטיג די סיהר און קוקט זיך ארום.

ריזע: ש-ש-ש זיי שלאפען.
אויפטריט עליק פיהרס טעסין (זי איז פערשכורט מ'וועט זי אהעק
עליק: ש-ש-ש, שטיל, האסטו זי אליין נישט געקענט
ארויפברענגען?)

ריזע: אז די שולד זאל פאלען אויף מיר, הא?
טעסין: וואו איז מיינ מאמע?
ריזע: ש-ש-ש דיין מאמע שלאפט.
טעסין: וואו בין איך? מיינ קאפ...
עליק: הער ריזע, גיב איהר נאך א פראשעק, שטיל
ס'איז אל-רייט (ניט)

ריזע: א מיינ גאס און איהר האט איהר שוין דאס
איינמאל געגעבען, איהר זעט א מערדער.
עליק: וואלטסטו זי מארגען ברענגען צו מיר.

ריזע: געהט-געהט דאס וועט איך נישט פערשחיגען
ווערען, איהר האט געוואוסט אז זי איז אן עהרליך קינד.
עליק: דו ווייסט דאך ריזע אז איך האב זי ליעב
און איך וועל אליץ גוט מאכען (צו טעסין) גוד-ביי דארלינג (היל-
זי קושטן)

טעם י: געה אונזעק פון מיר, לאז מיר!
 פליק: גידייט (א)
 טעם י: ריחז וואס איז מיט מיר? מיין קאפ צינדט
 מיר און, איך פיהל ווי איך שטארב.
 ריחז: דאס ערשטע מאל אז מען טרינקט פיהלט
 מען אזוי... איך האב אויך אמאל אזוי געפיהלט, אבער ס'איז
 גארישט.
 טעם י: איך האב אבער נישט געטרונקען. ריחז, וואו
 זענען מיר געווען? וואו האסטו מיך געפיהרט.
 ריחז: ש-ש-ש, ער האט דיר געהייסען מארגען ברענ-
 גען צו איהם.
 טעם י: און וואס פאר א ניהנם האט ער מיך פער-
 שלעפט וואו זענען מיר איצט?
 ריחז: בערוהיג זיך טעם, נא געהם נאך א פראשעק
 וועסטו פיהלען בעסער.
 טעם י: ניין, ניין, איך האב מורא דערפאר, געהם
 מיך אהייב, געהם מיך אהייב, שנעל...
 ריחז: דו ביזט ביי דיר אין דער היים, ש-ש, מען
 קומט.

אויפטריט חנה

חנה: איהר זענט שוין דא קינדער... טעסעלע וואס
 איז מיט דיר?
 טעם י: (צו ריחז) לאז מיר נישט איבער אליין.
 חנה: אוי וועה איז מיר וואס איז מיט מיין קינד?
 ריחז: ס'איז גארישט זי איז נישט געהאוונט צו פא-
 רען מיט אן אויטאמאביל האט זיך איהר פערדרייט דער קאפ,
 געהמט זי אריין שלאפען, גידייט. (א)
 חנה: וועה איז מיר, מיין קינד, וועה ווי דו זעהסט
 אויס, בעני איז דאך דא געווען דיר איינלאדען צום באל, ער
 איז נישט שולדיג.
 טעם י: איך חיל נישט קיין בעלער איך חיל בענין
 איצט נישט זעהן.

אויפטריט בעני

בעני י: טעם!

חנה: ביזט נאך נישט געפאהרען?
 בעני י: איך ליעב דיר טעם, איך בין נישט שולדיג
 טעם, וואס איז מיט דיר? איך וועל משוגע ווערען.
 חנה: זי פיהלט זיך נישט גוט בענעלע, זיך נעבען
 איהר, געה נישט אונזעק, איך האב מורא אז הענעך וועט אויפ-
 שטיין וועט זיין אן אומגליק. (א)
 בעני י: טעם, פארוואס ביזטו געפאהרען מיט יונגעלייט
 וועלכע דו קענסט נישט?
 טעם י: נישט דיין זאך. געה אויפן באל צו גינ-
 בורגס טאכטער, לאז מיר צורוה. (היינט, הויכט זיך אויף און פאלט)
 בעני י: טעם, דו מיין גוט נאאיוו טייבעלע, דו אין
 אזא צושטאנד, דאס איז דאך שרעקליך.
 טעם י: לאז מיר, געה וועסט פערשפעטיגען דעם צוג.
 בעני י: איך פאהר נישט, איך האב נישט געקענט
 פאהרען, היינט וועל איך דא זיין נעבען דיר.
 טעם י: בעני, דו הייסט נישט, דו פערשטעהסט נישט
 ווי אומגליקליך איך בין, איך פיהל ווי מיין קאפ צינדט זיך און...
 בעני י: נו לייג דיין קאפ אויף מיין הארצען (העסט)
 אויף דעם הארצען וואס וועט דיר קיינמאל נישט פערגעסען,
 אויף דעם הארץ וואס איז אזוי ריין ווי דו ביזט געווען דאך
 ווען מיר זענען געגאנגען אין שול צוזאמען.
 טעם י: גיין-ניין, פאר מיר וועלען שוין מזהר נישט
 זיין קיין קינדער-יאהרען, פאר מיר איז שוין אלץ פערפאלען,
 פארוואס ביזטו נישט געקומען פריהער? פארוואס אזוי שפעט?
 ער זינג רעפריין.

פ א ר ה א נ ג

צווייטער אקט

(א שטיקל צווייטער אקט דער בינע, טעלעפאן קלינגט.)
 שוועסטער: (אין טעלעפאן) העלא... יעס... באגלד...
 (רוסט) דר. בלום.

אויפטריט בלום.

א טעלעפאן! (ט)

בלום: (אין טעלעפאן) העלא! דר. בלום. יעס. וואס?
 גיין מאדאם, דר. ליבמאן איז איצט בעשעפטיגט. (הענגט אויף טרערליך)
 אויפטריט פייפקע (ערעם, אנגעטון מיט א פאק צייטונגען)
 פייפקע: איך וויל זעהן דר. ליבמאן.

בלום: דר. ליבמאן איז בעשעפטיגט, אבער דו קענסט
 דא הארטען אויף איהם.
 פייפקע: טענקי, אין דרויסען איז אזוי קאלט און די
 געשעפטען זענען שוואך.

בלום: וועגן וואס דארפטו דעם דר.
 פייפקע: פאפא איז אזוי קראנק.
 בלום: וואס איז מיט איהם?
 פייפקע: ער איז קראנק. ווען טעטי וואלט אבער נישט
 אדעק פון דער היים, וואלט אנדערש געווען.

בלום: ווער איז טעטי?
 פייפקע: מין שוועסטער, אבער זי איז נישט שולדיג
 זי זענען שולדיג. (קוקט זיך ארום) הער דר. איז דאס אפשר
 דער שפיטאל, וואו מיסיס מאשקע ליגט אין קינדבעט?

בלום: יעס, דו קענסט זי?
 פייפקע: געוויס! איך וואלט אזוי געוואלט זעהן דאס
 קינד! מאשקע איז זעהר גוט צו אונז, יעדען שבת העלף איך
 איהם אין שאפ, און ער בעצאהלט מיר גוט, און מיינע פער-
 דענסטען גיב איך אפ דער מאמען. קען איך זעהן מאשקעס
 הייב מיט דעם קינד.

בלום: גוט! געה, א שוועסטער וועט דיר היינען
 איהר צימער, קענסט לאזען דייןע צייטונגען דא. (זי שוועסטער)
 פייפקע: (בעהלט צייטונגען) איך האב נישט מורא, איך
 געטרוי איך איהר זעהט 15 צייטונגען, איך געה זעהן מאשקעס

קינד, איך וועל איהם רופן דאס קליינע מיסק. אשקעלע (ט)
 (ווייזט טעלעפאן קלינגט)

בלום: העלא! יעס, הא, דר. ליבמאן? ס'טהוט
 מיר לייד, איך קען איהם איצט נישט שטערען, שפעטער אייער
 נאמען ביטע? וואס? איך וואל איהם זאגען און יונגער מיינ-
 דין האט געוואלט רעדען מיט איהם?.. (הענגט אדעק טרערליך) ווער
 קען דאס זיין?

אויפטריט שלמה איטשע (רייך אנגעטון)

שלמה: העלא דר. א, א וועטער היינט! קאלט אזוי
 ווי אין סיביר!

בלום: איהר זענט אמאל געווען אין סיביר?
 שלמה: כא-כא-כא וואס זשע איהר מיינט אז איך בין
 יבירניק? וואו איז מין דר.? איהר הייסט זאך ביי מיר
 איז אלץ מיט א סיסטעם, איך מוז זעהן מין זעהן יעדען טאג,
 וואס הערט זיך עפעס אין שפיטאל ווי געהען די געשעפטען?
 בלום: מיר זענען נישט קיין געשעפטס-לייט מיסטער
 ליבמאן.

שלמה: כווייס, נאך איך וויל אז אין דעם שפיטאל
 וואו מין זעהן איז, זאל קיינמאל נישט זיין שלעכט, ווייל וואס
 מעהר קראנקע א שפיטאל האט אלץ א בעסערען נאמען קיינט
 דער שפיטאל, דאס איז דער אמתער סיסטעם.

בלום: זיצט.
 שלמה: אין א שפיטאל האב איך מיינט צו זיצען.
 איהר הייסט איהר געפעלט מיר. איר האב זעהר ליעב דאך-
 טוירים, פארוואס קומט איהר נישט צו אונז אין הויז? איך
 האב זעהר א וואויל טעכטערעל.

בלום: איך ווייס עס מיסטער ליבמאן.
 שלמה: איהר קענט זי!
 בלום: איך האב געהאט די עהרע מיט איהר בעקאנט
 צו הערען.

שלמה: א יא א שעהן מידעל?
 בלום: און זעהר א קלוגע.
 שלמה: געראטען אין טאטען, א מויד מיט א סיסטעם.
 קומט אמאל צו אונז. (סיי) ס'וועט זיין גון א באמבע!

ב ל ס : מיין פריינד. ווען איך וואלט געוואלט נדן
וואלט איך שוין איצט געקענט אלליין עפענען א קאפינעט.
ש ל מ ה : א מאדנע זאך מיט די היינטיגע דאקטוירים,
זיי ווילען נישט חתונה האבען.
ב ל ס : מר. ליבמאן אייער פרענציש געפעהלט מיר אן
נדן אויך.
ש ל מ ה : טאקע מען דארף רעדען, מען דארף זיך
אריינגלייגען צווישען אייך ביידע כא-כא-כא מיין פרענציש קומט
היינט פון א לוסט-רייזע.

אויפטריט בעני

ש ל מ ה : העלף דר.
ב ע נ י : פאפא וואס טהוסטי דא?
ש ל מ ה : ערשטענס בין איך געקומען דיר זעהן אין
צווייטענס ליגט דא מיינער א פערלייגט-חבר פון דער חברה
אשר-יצר.

ב ע נ י : (רעדט צו בלומען — בלום אב) פרענציש איז שוין
געקומען פאפא? נאך נישט נאך זי דארף היינט אנקומען,
מסתמא וועט זי מיך קומען זעהן. זי איז שוין איינמאל א
מידעל מיט א סיסטעם... בענעלע מר. גינזבורג האט ווידער
גערעדט מיט מיר, זיין טאכטער איז נאך אלץ א מידעל.

ב ע נ י : וואס געהט עס מיך אן?
ש ל מ ה : בענעלע, ביזט שוין דאס דריטע יאהר אין
שפיטאל, וואס וועט זיין דער תכלית?

ב ע נ י : דער תכלית איז אין האקספיטאל.
ש ל מ ה : זעהר שעהן נישט קיין שלעכטער סיסטעם.
האט דאך נאך קיין איין פעני נישט געמאכט פון דיין דאק-
טאריע.

ב ע נ י : מיך אינטערעסירט נישט קיין געלד.
ש ל מ ה : אזא בוי ווי דו האב דאך געקענט געהען
די רייכסטע פלה אונדז ווארטסט אויף דעם געכטיגען טאג
פערגעס נאך אין טעסין וועט דיר שוין ליגען אין זינען ווי צו
לעבען אויף דער וועלט.

ב ע נ י : (ביי) פאפא!

ש ל מ ה : נישט-שא, איך געה זעהן מיין פערלייגט-חבר.

חבר, איך האב געהערט אז עס האלט שמאל מיט איהם, ער
איז מיר שולדיג א חוב דארף מען עס איינמאנהען (אב)
ב ע נ י : פערגעסען אין איהר... טעטי האט אפשר גע-
קענט פערנעסען אין מיר איך וועל זי אייביג געדענקען!
אויפטריט פייפקע (קומט שטיל, ציילט איבער די צייטונגען)

פ י פ ק ע : טישימט!

ב ע נ י : פיליפ וואס טהוסטו דא?

פ י פ ק ע : איך בין געקומען צו אייך דר, פארוואס
קומט איהר נישט צו אונז? מיין פאפא און מאמע האבען אייך
נאך איצט אויך ליבע.

ב ע נ י : איך ווייס פיליפ.

פ י פ ק ע : איך לויף איצט צו מאשקען אין שאפ, איהם
זאגען אז זיין ווייב האט געזאגט, אויב ער וועט היינט נישט
קומען זי געוועזען אהיים מיטן קינד, וועט זי ליגען אין שפי-
טאל ביז דאס קינד וועט ווערען בר מצוה. (אב)

אויפטריט בלום

ב ל ס : דר. דא האט מען פריהער געקלונגען צו אייך.

ב ע נ י : ווער?

ב ל ס : א פרוי!

ב ע נ י : א פרוי? האט זי אנגעגעבען איהר נאמען?

ב ל ס : ניין! זי האט געזאגט אז זי וועט ווידער

אנקלונגען. (טעלעפאן קלינגט)

ב ע נ י : העלף! העלף! יעס! יעס! אלרייט! (שרייט)

ב ל ס : איז דאס זי?

ב ע נ י : ניין, ניין מען בעט דעם אמבולאנס — זעהט

מען זאל באלד שיקן אויף דעם אדרעס (בלום וויל ניין) איהר

האט מיך בעדארפט רופען צום טעלעפאן.

ב ל ס : ענטשולדיגט דר. (אב)

אויפטריט פרענצי

פ ר ע נ צ י ס : העלף בעני!

ב ע נ י : ווען ביזטו געקומען? ווייל, האסט זיך צווייטע?

פ ר ע נ צ י ס : גרויסארטיג בעני... ווען דו זאלסט וויסען...

ב ע נ י : וואס איז אויף דיר אזא פרייד?

פ ר ע נ צ י ס : איך בין פערליעבט!

בעני: און ווער איז דער גליקליכער וועמען דו האסט
ליעב?

פרענצ'ס: א בוי האט זיין גלייכען איז נישטא
אויף דער גאנצער וועלט.

בעני: וואו האסטו זיך מיט איהם בעקענט?
פרענצ'ס: אין לייקוואד, אלע פרויען זענען פאר
איהם משוגע געווארען אזוי שעהן איז ער...

בעני: און דו הייזט אויס ביזט אויך איינע פון די
משוגעים? ווער זענען זיינע עלטערען? ווער איז ער?
פרענצ'ס: זיינע עלטערען זענען זעהר רייך, און
ער אליין איז א מלאך, ער איז אזוי גוט געווען צו מיר ער
האט מיך אזוי ליעב.

בעני: איך בין זעהר צופרידען.

פרענצ'ס: בעני, איך בין דיין שוועסטער און איך
מעג עס דיר זאגן, מיר טהוט וועה דאס הארץ צוקוקנדיק ווי
דיינע יאהרען געהען אונזעק מיט גארנישט איך וואלט דך גע-
וואלט זעהן פערזארגט.

בעני: דו און דער טאטע האבען מיך שוין פערזארגט.
פרענצ'ס: איך גאר?

בעני: יא דו, דו ביזט נישט וועניגער שולדיק אין
טעסיס אומגליק ווי דער טאטע. ווען איהר וואלט מיר דאן
אין אוניווערסיטעט געשריבען דעם אמת וועגען טעסיס פער-
שוואנדען, וואלטען אפשר א סך אומגליקען אויסגעמיטען גע-
ווארען.

פרענצ'ס: וואס האבען מיר דיר דען געזאגט שריי-
בען, זי האט דאך דך פערלאזט, האסט דאך א בעווייז אז זי
איז אנטלאפען מיט א אנדערען.

בעני: ווער קען וויסען וואס עס האט זי געצוואונגען
אזא שריט צו בענעהן.

פרענצ'ס: זי האט געוואלט רייכטום לוקסוס, א גרינג
לעבען!

בעני: גיין, גיין, נישט טעסי איך בין זיכער אז א
גרויס אומגליק איז אויף איהר געקומען. טעסי - טעסי - איי-
ביג וועל איך דך געדענקען! (א)

אויפטריט איזידאר פלאט

בלום: העלף מיט ליבמאן.

פרענצ'ס: העלף דו.

בלום: ווי אזוי האט איהר פערבראכט אין ליקוואד?

פרענצ'ס: מין, וואונדערבאר!

בלום: ס'פרעהט מיך זעהר, איהר זעהט אויס זעהר

גוט, איך האב טאקע פריער גערעדט וועגען אייך מיט אייער

פאטער.

פרענצ'ס: גוט צו שלעכטס?

בלום: איך האב סיינט צו רעדען שלעכטס אויף א

מיידעל, און נאך אויף אזא מיידעל וואס... איהר הייסט אייער

פאטער וויל דאן מיר זיין א שדכן?

פרענצ'ס: מיט וועמען?

בלום: פרענט אייער פאטער מיט ליבמאן ער איז

זעהר א קלוגער יוד.

פרענצ'ס: יעס, א יוד מיט א סיסטעם. נו גוט

איך וועל איהם פרענען.

בלום: אייער פאטער איז איצט אין שפיטאל ער בא-

זוכט זיינעם א פריינד אין צימער 8.

פרענצ'ס: יעס, איך וויל איהם טאקע זעהן, ענט-

שולדיגט...

בלום: פערגעסט איהם נישט צו פרענען וועמען ער

וויל מיר שדכנען.

פרענצ'ס: איך האב מורא אז דאס מיידעל וועמען

דער פאפא וויל שדכנען האט זיך שוין אליין סערישדכענט.

באא-כא. (א)

אויפטריט סאלטשע

סאלטשע: (אין קוליסען) איין מינוט איך געה נאך צו

טעלעפאן מיין מאשקע איז דא נאך נישט געווען רבונג-של-עולם

ווי לאנג דארף א קינפעטארען ליגען אין שפיטאל?

בלום: וואס וועט אייך שאטען אז איהר וועט דא

זיין נאך א פאר טעג.

סאלטשע: צו האט? איך בין נישט קראנק, איהר

ווייסט דאך ווי מען זאגט ביי יודען שושן-פורים איז נישט קיין

יו-טוב — און ליגען אין קינפעט איז נישט קיין קרענק.
 בלום: געהט אריין אייער מאן וועט קומען וועט
 מין אייך צו וויסען געבען.
 סאלטשע: דר. וועט איהר ערלויבען צום טעלעפאן.
 בלום: ביטע!
 סאלטשע: דאנק! (אין טעלעפאן) העלא גיט מיר 1112
 פֿיעס...
 אויפטריט ריווע (רייך געקליידעט, בלאס, מען דערקענט אין איהר א גאסען-פריי)
 ריווע: קען איך זעהן דר. ליבמאן? איך בין די
 לידי וואס האט פריהער טעלעפאנירט.
 בלום: איז אייער נאמען טעטי?
 ריווע: נא, פליעס, זאגט דעם דר. צו איך וויל
 איהם זעהן.
 בלום: באַלד! (א)
 סאלטשע: נו? גיב מיר דעם נומער.
 ריווע: טעטי? ווייזט אויס אז בעני דערמאנהט איהר
 נאמען ער קען זי נישט פערנעסען, נו.
 סאלטשע: (אין טעלעפאן) וואס? פערנומען? ביטע
 קלינגט מיר אָן ווען ס'וועט זיין פריי... סעי לידי, זי גע-
 פעלט מיר עפעס נישט וואס איז גלאט צווי א ווייזט?
 ריווע: ווער זענט איהר?
 סאלטשע: א קינפעטאָרין מיט א רעפוטאציע, און א
 מאמע פון א קינד וואס וועגט 12 פונט מיט 6 לויט יעס מער.
 צווי זאגט דער דר. 12 פונט מיט 6 לויט.
 ריווע: ווער איז אייער דר?
 סאלטשע: שוין איינמאל א דר. אויב איהר דארפט
 איהם קען איך אייך איהם רעקאמענדירען.
 ריווע: טענקיך איך בין נישט קראנק.
 סאלטשע: א שאד וואס איהר קענט נישט ליגען אין
 דעם שפיטאל (אין טעלעפאן) וועה, נאך אלץ פערנומען (הענט
 אייך מירערעל) אוי א בראך דוכט זיך מיין פיצעלעס וויינט.
 (א) (ריווע געהט צום טישעל פודערט זיך)
 אויפטריט מאַשקע רייך געקליידעט, קוקט זיך ארום דערזעהט זי
 מאַשקע: אודאי אויך געקומען אַבנעהמען עמיצען כו

שפיטאל. אודאי א מאן! סעי לידי, אייער מאן ליגט דא
 אויך אין-אין קינפעט! איך מיינ... אויך קראנק?
 ריווע: מאַשקע!
 מאַשקע: ריווע מיין גאָלד, איז דאָס מעגליך! יא
 ס'איז זי, יא! מיין האַרץ האָט מיר אָבער געזאָגט אז אויב איך
 וועל דיר דאָס צווייטע מאל טרעפּען וועט עס זיין אין שפיטאל
 ביזט נעבעך קראַנק מיין גאָלד?
 ריווע: מאַשקע, בין איך נאָך אלץ דיין גאָלד!
 מאַשקע: ריווע מיין גאָלד, פאַר מיר ביזטו איצט
 א שטיק קיפער. עקסיוומיע איך דארף זעהן א לידי אין צי-
 מער 13.
 ריווע: ווער איז די לידי?
 מאַשקע: ריווע מיין גאָלד, ווען דו וואָלט נישט גע-
 ווען קיין נאָר וואָלטו דאָך איצט געלעגען אין שפיטאל און
 האָבען צימער 13.
 ריווע: זעהסט אויס זעהר גוט מאַשקע.
 מאַשקע: נאָך וויל! און דו ריווע מיין גאָלד טראָגסט
 אין דיין פנים זיידענס און פערעל ס'זעהט אויס ווי א רעקלאַמע
 פאַרן בית-עולם!
 ריווע: ווי געהט עס דיר?
 מאַשקע: גאנץ גוט איך האָב א געשעפט פון קינדער-
 קליידער, א גרויס געשעפט 6 מאַשינס מיט 2 פרעס-אייזנס
 ביזטו גליקליך ריווע?
 ריווע: גיין מאַשקע מיין האַרץ איז מיר צובראָכען...
 מיין געזונט רואינירט.
 מאַשקע: (וויינט) איך האָב דיר געוואָרענט וועה איז
 מיר... זאָג נאָר ביז פּערהייראַט אָט צי דו האָסט גלאַט צווי
 צרות?
 ריווע: מאַשקע איך בין נישט גליקליך.
 מאַשקע: א דאנקען נאָט וואָס מיר זעהען זיך, כ'האָב
 גרויס רחמנות אויף דיר... מאַשקע איז נישט געווען פאַר דיר
 מאַשקע איז געווען צו קאַרג. נו, וויינטו דאָך ווי די חכמים
 זאָגען. ווי מען בעט זיך אויס צווי קראַצט מען זיך. וואָס
 טהוטו דאָ אין שפיטאל?

ר י ו ע : איך בין קראנק מאַשקע!
 מ אַ ש ק ע : נו וואָרט באַלד וועט ווערען ליידענדיג דער
 צימער, צי וועסטו זיך לייגען.
 ר י ו ע : נו-נו מאַשקע רעדט נישט אזוי, איך דערקען
 אין דינע אויגען אז דו האָסט מיך נישט פּערגעסען, דו ווילסט
 וויינען אויף מיין אומגליק.
 מ אַ ש ק ע : יעס ריווע מיין גאָלד, איך וויל וויינען
 אָבער אויף מיין אומגליק וואָס איך דארף באַלד בעצאָהלען אַזא
 גרויסען רעכענונג אין שפיטאַל פאַר מיין טייערע, זיסע, ליידעס
 קינפּעט.
 ר י ו ע : איך האָב חרטה, איך האָב נישט געפונען אין
 דעם דאָס גליק וואָס איך האָב זיך פאַרגעשטעלט (ווייזט קליידער)
 מ אַ ש ק ע : ווער איז דער וואָס גיט דיר די רייכע
 קליידער, דיין מאַן?
 ר י ו ע : וואָס איז דער אונטערשייד?
 מ אַ ש ק ע : ריווע מיין גאָלד, און דו ביזט געוואָרען
 אַזעלכע וואָס אַרט נישט... דיין מאַן, מיין מאַן שלי שדך ושלך
 שלי דו מיין שעהנע רבקה'לע אַזא איינע... וועה איז מיר
 רוק זיך אָב ווער אויס שותף מיט מיר.
 ר י ו ע : גיין-גיין מאַשקע געה נישט אַוועק פון מיר!
 מאַשקע פריינד, אוי ווי נאַריש מיר זענען אַז מיר מיינען אַז
 דאָס איז גליק! דאָס אַרעמע היימעלע, דאָס נאַרישע קישעלע
 דעם טאַטענס ליבע ווערטער, אַ מאַמעס צערטליכקייט איז טוי-
 זענט מאַל טייערער ווי די אַלע בעלער, קאבארעטען און די
 רייכע קליידער.
 מ אַ ש ק ע : היינט די ריינע אמת'ע ליבע פון א פרע-
 סער היינט דאָס חתונה האָבען מיט דעם וואָס מען האָט לייעב
 היינט נאָך דער חתונה דאָס צעהלען די מאַנאַטען ביז מען דער-
 לעבט דעם גיינטען מאַנאַט, היינט צימער 13.
 ר י ו ע : מאַשקע, דו ביזט פּערהייראַטעט?
 מ אַ ש ק ע : און מיין ווייב ליגט אין קינפּעט מיט אַ
 יונגעלע פון 12 מיט 6 לויט...
 ר י ו ע : זאָל דיר זיין מיט גליק מאַשקע, ליב דיין
 פרוי ווי דו האָסט מיך געליבט.

מ אַ ש ק ע : דאָס וועל איך נישט קענען, זי איז דאָך
 נאָר מיין פרוי און דו ביזט געווען מיין געליבטע.
 אויפטרײט בעני (דערזעהט ריווען סצענע)
 ב ע נ י : מאַשקע דיין פרוי וואָרט אויף דיר!
 מ אַ ש ק ע : ענטשולדיג ריווע! (וואַרפט קושן אונבעמערקט אַז)
 ב ע נ י : וועל, וועגען וואָס ווילט איהר מיך זעהן?
 ר י ו ע : זייט נישט ביז דו. האָב איך דען געוואָלט
 אַ טעסי... קוקט מיך אָן בין איך דען גליקליך?..
 ב ע נ י : נאָך וואָס זענט איהר אַהערגעקומען?
 ר י ו ע : דו. טעסי איז אין ניו-יאָרק.
 ב ע נ י : וואו? האָט איהר זי געזעהן?
 ר י ו ע : מיינער אַ פריינד האָט זי געזעהן אַרומוואַג-
 דערענדיג אין... וועגען איהר לאַגע איז נישטאָ וואָס צו רעדען
 קען זיין אַז זי איז אזוי ווי איך אָדער...
 ב ע נ י : ניין, גיין טעסי וועט זיך אזוי נישט פערלירען.
 ר י ו ע : מיר פערלירען זיך נישט וועלענדיג, דו. טעסי
 איז נישט אנטלאָפּען פון דער היים ווייל זי האָט אזוי געוואָלט
 זי האָט געמוזט, זי איז געווען געצוואונגען.
 ב ע נ י : וואָס מיינט איהר?
 ר י ו ע : יענער שאַרלאַטאַן האָט זי אומגליקליך געמאַכט
 און ווייטער בלייבען מיט די עלטערען האָט זי נישט געקענט,
 דו. טעסי האָט אייך אזוי שטאַרק געליעבט.
 ב ע נ י : זי האָט מיך געליעבט פאַר וואָס זשע האָט זי
 אַלץ פערשוויגען פאַר מיר? וואָס האָט זי מיר דעם אמת
 נישט געשריבען? איך וואָלט דאָך אַלץ געטהון אַבי איהר צו
 פּערגרינגערען איהר לאַגע. האָט דער שאַרלאַטאַן מיט איהר
 חתונה געהאַט?
 ר י ו ע : פונקט ווי מיינער האָט מיט מיר חתונה גע-
 האָט. און איהר האָט געמאַכט אַ גרויסע קאַריערע איך
 האָב אייער בילד לעצטע וואָך געזעהן אין די צייטונגען.
 אויפטרײט מאַשקע, סאַלטשע מיט אַ קינד, בלום
 ס אַ ל ט ש ע : מאזי, בעצאָהל דעם רעכנונג און נעהם
 אַן אויטאָ.
 מ אַ ש ק ע : אַ אויטאָ? סאַלטשעניו, ס'איז נישט גע-

זונט פאר'ן קינד עס טרייסלט צו פיל. דר. מאכט מין ווייב'ס
רעכנונג נאך מיט רחמנות.

ב ל ו ם : 124.25 (מאשקע פאלט סצענע)

ס א ל ט ש ע : מאשקע דו מיינסט אז דא איז א געשעפט
פון קינדער-קליידער בעצאהלייך רעכענונג אין א סוף.
מ א ש ק ע : פאר מין ווייב און קינד בין איך נישט
קארג. (צעהלט) סאלטשעניו דו מיינסט ווען דו דארפסט מאך-
גען ווידער ליגען אין שפיטאל וואלט איך נישט בעצאהלט.
(שפילט זיך מיט'ן קינד) געדענק קדיש מיינער, דו קאסט מיך אָב
א פערמעגען - נאך איך האָב אין דער ערד דאָס געלד, דו
און דיין מאמע איהר זענט מין געלד. (באצאהלט בלום אב)

ס א ל ט ש ע : מאזי. נישט אמת ווען דו האָסט מיך גע-
בראכט אין שפיטאל ביזטו גליקליכער געווען?
מ א ש ק ע : ווייל דאמאלס האָב איך דיר געבראכט און
יעצט נעהם איך דיר צוריק, קומט יורשים מיינע.
ס א ל ט ש ע : גודביי דר. גאָט וואָל אייך געבען דער-
פאר א סך פרנסה (אב)

מ א ש ק ע : גודביי! (צו ריווען) זעהסט ריווע מין גאָלד
דאָס האָט געקענט זיין דיינס! (אב)
ב ע נ י : איהר זעהט מאשקע איז רייך, ער האָט א
שעהנע היים, א פרוי, א קינד, ער איז גליקליך און דאָך קען
ער אייך נישט פערגעסען.

ר י ו ע : מיר זענען שולדיג אין אונזער אומגליק, מיר
וילען דאָס צו וועלכען מיר קענען נישט צוקומען, ס'גלוסט
זיך אונז דאָס וואָס די רייכע האָבען, סאמעט, זייד און דאָס
איז אונזער אומגליק. עך ס'איז קיין לעבען נישט. (אב)
ב ע נ י : (ויגנט) א מיידעל שיין, אומשולדיק פון אַרעמען
שטאנד - בליהט ווי א ווארע בלום

גיט זיך איבער צו א רייכען מאן אין די הענט ווייל זי
דורשט נאך גלאַנץ אין רוהם.

דער רייכער קויפט איהר אונשולד פאר א סאמעט קלייד,
די ליבע פאר א זיידען העמד
עס פערשווינדט איהר לעבענס קראפט
ער שטילט זיין ליידענשאפט
און דאן ווערט ער צו איהר גאָר פרעמד.

רעפריין

סאמעט און זייד קען נישט פעהרלייזען
שמערצען און לייד פון קראנקע זעלען
ווי ביטער קלאגענד סערקויפט איהר יוגענד
פערשפיעלט איהר טוגענד פאר סאמעט און זייד.
וואָס טויגען זיידען - וואָס ברענגען ליידען
די אומשולד שניידען זיי ביז צום בלוט
א ביליג קליידעל אבי אן עהרליך מיידעל
איז מעהר געשעצט ביי לייט ווי סאמעט און זייד.

2

אין שפיטאל האָט דער אמבאלאנס שפעט אין דער נאכט
געבראכט דאָס מיידעל רייך פארציהרט
ווייל גיפט צום טרינקען האָט דער שיקואל זי געבראכט
ווייל דער רייכער מאן האָט זי פערפיהרט
אין סאמעט אין זייד איז זי געווען געקליידט
א פנים אָבער בלאָס ווי קרייד

ווי די נאכט האָט דעם טאָג דערזעהן

איז זי שוין טויט געוועהן

א קרבן פון סאמעט און זייד. (רעפריין)

אויפטריט בלום 2 שוועסטערען (גרייטען זיך)

פאליסמאן פיהרט טעטי (זי איז צובלוטיגט קען גיט שטיין אויף די טיט)

ב ל ו ם : וואָס איז?

פ א ל י ס מ א ן : איך האָב זי געפונען ליגענדיג פערוואונדערט

ב ל ו ם : (סצענע, ער וואשט איהר די האנדען)

ט ע ס י : אוי ווי אונגלעליך איהר בענעהמט זייד מיט

א לייד.

ב ל ו ם : טהוט אייך נאך ערגיין וועה

ט ע ס י : נישט אייער עסק.

ב ל ו ם : די סרוי איז שכור איהר האָט זי בעסער בע-
דארפט נעהמען אין פאליצי.

פ א ל י ס מ א ן : איך האָב געוואלט טהון גאָר בעמער-
קענדיג בלוט פלעקען אויף איהר פנים האָב איך געדענקט אז

דער האָספיטאל איז א בעסער פלאץ פאר איהר.

ט ע ס י : עס אַלרייט די האָספיטאל איך בין אזוי קראנק דר.

ט ע ס י : עס אַלרייט די האָספיטאל איך בין אזוי קראנק דר.

ט ע ס י : עס אַלרייט די האָספיטאל איך בין אזוי קראנק דר.

ט ע ס י : עס אַלרייט די האָספיטאל איך בין אזוי קראנק דר.

ט ע ס י : עס אַלרייט די האָספיטאל איך בין אזוי קראנק דר.

ט ע ס י : עס אַלרייט די האָספיטאל איך בין אזוי קראנק דר.

ט ע ס י : עס אַלרייט די האָספיטאל איך בין אזוי קראנק דר.

ט ע ס י : עס אַלרייט די האָספיטאל איך בין אזוי קראנק דר.

ט ע ס י : עס אַלרייט די האָספיטאל איך בין אזוי קראנק דר.

ט ע ס י : עס אַלרייט די האָספיטאל איך בין אזוי קראנק דר.

ט ע ס י : עס אַלרייט די האָספיטאל איך בין אזוי קראנק דר.

ט ע ס י : עס אַלרייט די האָספיטאל איך בין אזוי קראנק דר.

ט ע ס י : עס אַלרייט די האָספיטאל איך בין אזוי קראנק דר.

ט ע ס י : עס אַלרייט די האָספיטאל איך בין אזוי קראנק דר.

ט ע ס י : עס אַלרייט די האָספיטאל איך בין אזוי קראנק דר.

ט ע ס י : עס אַלרייט די האָספיטאל איך בין אזוי קראנק דר.

ט ע ס י : עס אַלרייט די האָספיטאל איך בין אזוי קראנק דר.

ט ע ס י : עס אַלרייט די האָספיטאל איך בין אזוי קראנק דר.

ט ע ס י : עס אַלרייט די האָספיטאל איך בין אזוי קראנק דר.

בלום: וואס טהוט אייך וועה?
טעסי: דא (חייט אויפ'ן הארצען) דאס איז נאך דאס
איינציגע ארט ווי איך פיהל נאך א וועהסאג כא-כא-כא איהר
וענט א דר. הא?

בלום: יעס.
טעסי: א דר... און איך האב מיין געליבטען דר.
פערלורען... אט דאס איז געווען א ליבע. (ויגט)
כהאב געהאט א געליבטען איינעם
צו א צווייטער איז ער אוועק
יעצט האב איך א סך און איך האב קיין איינעם
מיין געליבטער איז? פרעגט ביים פלעשעל טשארט האומי
(פראזע) נא-נא קיינעם נישט פאר זיי בין איך טויט... ער
האט מיך דער'הרגעט, וועל איך איהם אבער אמאל בעגעגענען
וועט ער מיר טייער בעצאָהלען.

בלום: א מאן?
פאליסמאן: דאס האב איך געפונען ביי איהר (ניט א אויסשניט
פון א צייטונג) א בילד און א דר' נאמען פון דעם האַספּיטאַל
דערפאר האב איך זי דא אין האַספּיטאַל געבראכט, (פאליס אב)
בלום: דאס איז דיר ליבמאנ'ס בילד וואס איז די
לעצטע וואך געווען אין די צייטונגען (סצענע)
טעסי: גיט עס צוריק איך וויל עס האלטען מיט מיר
דאס איז מיין איינציגע ליבע. מיין איינציגע שיינע ערינערונג.
ליינט וואס איך האב דאָרט אויסגעשריבען
בלום: (ליינט) דער מאמענט וואס איך האב דיך
פערלורען האב איך אויך פערלורען מיין לעבען, איך שטארב
מיט דיין בילד צוגעדריקט צו מיין הארץ. דיין טעסי.
טעסי: יעס סער דאס איז מיין נאמען, דאס האב
איך היינט אָנגעשריבען, איהר וענט א דר, וועט איהר זיין גוט
צו מיר?

בלום: מען וועט דא זיין גוט צו אייך.
טעסי: מער פערלאנג איך נישט, איך קען נישט לע-
בען אן דעם, איך מוז עס האבען גוט מיר א ביסעלע נאך א
קליין ביסעלע (פערט)
בלום: וואס מיינט איהר?

טעסי: דאס איז א האַספּיטאַל, דא איז עס דא, גיט
עס מיר האַט רחמנות אויף מיר, א קליין ביסעלע קיינער וועט
נישט וויסען איך ווייט ווי צו האלטען א סוד, שוין 3 טעג ווי
איך האב עס נישט געהאט האַט איהר גאָר קיין רחמנות אויף
מיר (בלום וויל אוועק זי כאפּט איהם) איהר וועט נישט אַרויסגייען פון
דאנען איך מוז עס האבען איהר הערט?
בלום: עס איז פערשלאָסען.

טעסי: ס'איז א ליגענד איהר האַט דעם שליסעל
מיט זיך, גיט מיר דעם שליסעל וואָרום איך דער'הרגע אייך..
(ריסט איהם)
בלום: (ראנגעלט זיך מיט איהר, שרייט) דיר ליבמאן!...
אויפטריט בעני און אלע אויסער חנה (מען צוגעמט זיי)
בעני: (דערקענט זי) טעסי! וואס איז געוואָרען פון דיר?
(בלום אב)

טעסי: נעמט מיך אוועק פון דאנען וויל דאס לעבען
פאר מיר איז שרעקליך.
בעני: און נאך שרעקליכער איז דאס לעבען פאר דיין
טאטע-מאמע אן א טאכטער!
טעסי: זיי טאָרען מיך קיין מאָל נישט בעגעגען אין
דעם צושטאנד איך בין שוין לאַנג טויט פאר זיי.
בעני: אין אונזערע הערצער אָבער לעבסטו... טעסי...
איך האב געהאַט אַז מיר זאָלען זיך בעגעגענען אָבער נישט
אין אַזא צושטאנד.

אויפטריט חנה פייפקע
(טעסי דערקענט זיי און וויינט)
פייפקע: קום מאמע, אַט איז דער דר'
חנה: ווער וויינט עס בענעלע, ווער איז די אומגליק-
כע?
בעני: ווער זי איז, א קינד וועלכע האַט אויפגעגע-
בען טאטע מאמע און א היים און גענאָנען זוכען גליק און
געפונען האַט זי א שרעקליכען קבר דאס איז דאָך טעכעלע,
אייער טעכעלע!
חנה: טעכעלע מיין קינד! מיין מיידעלע!
טעסי: מאמע מיין מאמע! (זי כאַט אין איהרע אַרמס)
פאָרהאַנג

דריטער אקט (א נאכט-צייטער ביי די ליכטמאס)

(אויף דער זיידע שלמה איטשע. פרענצ'ס קומט צוריק)
פ ר ע נ צ י ס : וואו איז בעני?

ש ל מ ה : ער איז אין זיין צימער.

פ ר ע נ צ י ס : הייסט עס פאפא, אז מיר האבען דאך

דערלעבט בעניס חתונה.

ש ל מ ה : יא, אזוי הייסט עס, ס'איז אפילו א חתונה
אן א סיסטעם נאך פערפאלען מען מוז שווייגען און נאך זיין
א פערעלעכער מחותן. עס איז אזוי ווי מין זאגט, קנייט די
באק אבי די מארב וואל שטעהן.

פ ר ע נ צ י ס : אזא בוי ער האט דאך געקענט געהעמען
די בעסטע פלה אין ניו-יארק.

ש ל מ ה : מסתמה איז אזוי בעשערט פון גאט! דער
רבשיע טהוט אלץ מים א סיסטעם נאך איידער דער מענטש
ווערט געבוירען איז שוין דא א באשערטע.

פ ר ע נ צ י ס : דו ווייסט פאפא מין חתן האט צו מיר
פריהער טעלעפאנירט?

ש ל מ ה : ער איז שוין דא אין שטאדט?

פ ר ע נ צ י ס : ער איז היינט צוהער אַנגעקומען ווען
איך האב איהם געזאגט אז היינט איז בעניס חתונה האט ער
מיר נישט געוואלט גלויבען אזוי פלוצים, אזוי גיך, ער ווייסט
דאך נישט פון בעניס אומגליקליכע ליבע. און הוואי דער-
וואוסט ער זיך נישט, ס'איז נישט אזא גרויסער כבוד פאר אונז.
אויפטריט איזידאר בלום

ש ל מ ה : העלף דר. בלום.

ב ל ו מ : מול-טוב פון מין טיפסטען הארצען ווינט
איך אלע גליק איבערהויפט טעסין זי נויטיגט זיך אין גליק.

פ ר ע נ צ י ס : זי איז גליקליך דערמיט וואס זי ווערט
בעניס פרוי.

ש ל מ ה : ווען א בוי קען אזוי שטארק ליבען א מיי-
דעל נאכדעם ווי ער האט זי געפונען אין אזא צושאנד איז זי
שוין גליקליך, נו ענטשולדיגט מען דארף אריינגען צו די
געסט. (א)

ב ל ו מ : אייער טאכטער שיינט צו זיין גליקליך מיט בע-

ניס חתונה.

פ ר ע נ צ י ס : יא, זעהר גליקליך.

ב ל ו מ : מיסעס ליבמאן, בעניס ליבע צו טעסין איז
דאס הייליגסטע וואס עס קען זיך געפונען אין א מענטשס הארץ.
פ ר ע נ צ י ס : ס'איז נישט קיין ליבע, דאקטאר ס'איז

אדמנות.

ב ל ו מ : קומט בעסער צו די געסט און מיר וועלען
טאנצען.

פ ר ע נ צ י ס : א ניין, דר. היינט וועל איך מיט קיי-
צעם נישט טאנצען נאך מיט מין חתן. (א)

אויפטריט בעני

ב ע נ י : מין פריהער זעהר וואס איהר האט געהאלט-
טען ווארט, און געקומען פריהער, האט איהר היינט געוועהען
מין טעסין?

ב ל ו מ : איך בין דאָרט גאנץ פריה געווען איך האב
איהר אָנגעבעטן א מול-טוב, דר. ליבמאן, ווען איהר וואלט ווי-
סען וואס פאר א פרייד עס הערשט היינט אין יענעם הויז
וואס איז ערשט נישט לאנג געווען א שטיק טרויער.

ב ע נ י : נו און טעסי איז גליקליך?

ב ל ו מ : וואס פרעגט איהר, נו און איהר זענט דען
נישט גליקליך?

ב ע נ י : גליקליך, איזידאר!

ב ל ו מ : האט איהר אמאל גערעדט מיט טעסין פון
איהר פערגאנגענהייט?

ב ע נ י : איהר פערגאנגענהייט איז פאר מיר טויט.
איך האב קיינמאל נישט געוואלט אפילו רעדען וועגען דעם.

אויפטריט מאַשקע מיט'ן קינד, סאַלשע (אייסגעדזש)

ס א ל ש ע : מול-טוב אייך חתן, מול-טוב דר. בלום
(זי וויל קושען)

מ אַ ש ק ע : סאַלשעניו הער אויף אזויפיל צו קושען
די דאָקטוירים וועלען נאָך הייזעריג ווערען.

ב ע נ י : ענטשולדיגט (א)

ס א ל ש ע : הארט א מינוט דר., איהר ווילט נאך-

נישט זעהן מיין קינד?
 מאַשקע: ווער חיל דען יא זעהן, ס'איז גענוג אַז
 מען זעהט די מאמען דר, אפשר האָט איהר אַ בעדעצין צו
 פערמאכען מיין קינדס מויל?
 בלום: ווי קומט צום קינד אַזעלכע וואונדער אין מויל?
 סאַלשע: פּרענט מיין מאַן, ער האָט דאָך מיר גע-
 קענט דערהרגענען דאָס קינד, איהר וויסט דען מיט וואָס
 ער האָט איהם איינגעריבען די יאָסלעס? מיט מושטאַרדע.
 בלום: ווי קומט איהר צו טהון אַזא זאך?
 מאַשקע: ס'איז מיין סאַלטשעס שולד, איהר פער-
 שטעהט דר, אַ גאַנצע נאַכט האָט דאָס קינד געהאַלטען אין
 איין שרייען זאָגט צו מיר סאַלטשע מאַזי ליבער און קיך
 שטעהט אַ גלאַז מיט האָניג ברענג עס אַריין דאָס איז גוט
 פאַר זיינע יאָסלעס, פּינסטער איז געווען, האָב איך אַנשטאָט
 האָניג אָנגעריבען מיט מושטאַרדע.
 סאַלשע: מערדער! גולן! זאָלסט זיך מעהר נישט
 צוריהרען צום קינד דו הערסט? (אב מיט'ן קינד)
 בלום: כא-כא-כא מען דאַרף זיין משוגע צו טהון
 אַזא זאך. (אב)
 מאַשקע: איי, איי, כ'האָב נישט געטראָפּען מיט מיין
 שידוך דאָכט זיך איך בין מיין סאַלטשען אַזוי געפּריי (נעמט אַרויס
 בריף) ריווע מיין גאַלד, מיט דיר האָלט איך אפשר גליקליך
 געווען.

אויפטריט פייפקע

פייפקע: מאַשקע, סאַלטשע האָט געבעטען זאָלסט
 איהר אַריינטראָגען דאָס קינדער פלעשעל חיל דען קינד שרייט
 שוין ווידער.
 מאַשקע: (קוקט זיך אַרום) פייפקע טהו מיר אַ טובה
 און לעז מיר נאָר איבער דאָס ברייטעלע, אָבער גיב אַכטונג
 אַז כאַלטשע זאָל נישט דערהערען, אַז נישט וועלען מיר ביידע
 דארפֿען זאָגען ווירי (ניט אב)
 פייפקע: (נעמט) מיין טייערער אַלטער פריינד מאַשקע.
 מאַשקע: ריווע מיין גאַלד, נו...
 פייפקע: (נעמט) מיין טייערער אַלטער פריינד מאַשקע.

איך בין פערלאָזען פון גאָט און פון בענשען, איך בין קראַנק
 איך פיהל אַז מיין ענדע קומט!
 מאַשקע: וועה איז מיר נישט, ריווע מיין גאַלד, אַז
 דאָס איז דיין כח! וואָס שטעהט דאָרט ווייטער?
 פייפקע: דו מוזט מיך זעהן דו מוזט מיר העלפען.
 אויפטריט סאַלטשע
 מאַשקע: ריווע מיין גאַלד, ווי אַזוי קען איך דיך
 קומען זעהן? איך האָב דאָך איצט אַ ווייבעל מיט אַ קינד
 מילא דאָס ווייב אויף כפרות, אָבער דאָס קינד?
 סאַלשע: שאַרלאַטאַן (פזענע בריף) פון וועמען איז
 דער בריף?
 מאַשקע: ס'איז אַ געשעפטס בריף סאַלטשעניו... יא
 ברידער פייזש.
 פייפקע: געוויס.
 סאַלשע: דו שווייג מיין מאַנס סעקרעטאַר, ווער
 איז די ריווע מיין גאַלד?
 מאַשקע: זי איז... זי איז... דו וויסט נישט ווער?
 (צו פייפקען) העלף מיר!
 פייפקע: זי איז אַ צושניידערין אין אַ פאַבריק.
 מאַשקע: יא-יא זי איז געווען מיין בעסטע העלפֿע-
 רען ריווע מיין גאַלד, זי האָט געהאַט גאַלדענע הענד איצט
 איז זי קראַנק געוואָרען וויל זי איך זאָל איהר העלפען.
 סאַלשע: שווער מיר צי איז דאָס אמת.
 מאַשקע: איך זאָל אַזוי דערלעבען צו זעהן ווי אונ-
 זער קינד העט אָנהויבען צו לייגען געלד אין די בענק.
 סאַלשע: לאַז מיך זעהן דאָס ברייטעלע.
 מאַשקע: געוויס, (צי פייפקע) צי אָב (פייפקע אב)
 מאַשקע: ווארט סאַלטשעניו דו ווילסט דאָך די מאַמקע
 (נעמט אַרויס אַ פלעש מיט מילך) נא פאַיע אָן דאָס קינד!
 סאַלשע: וואָס איז דאָס פאַר אַ פלעש, גולן, וואו
 איז די מאַמקע?
 מאַשקע: יענע האָב איך צובראַכען נא גיב עס דאָס
 קינד, פאַר איהם איז דאָך אַפילו העניג 20 ליטער מילך.
 סאַלשע: (נעמט) געוואָלד, וואו האָט זיך גענומען אַזא

היה צו מיר טוט זאָלטו ווערען (אב)
מאָשקע: (שרייט נאָך) סאָלטשעניו, ווייסט נישט וואָס
מען זאָגט: גאָט זיצט אויבען און פורקעט הינטען.
(קופלעט נאָכ'ן קופלעט אָפּ) עס הערט זיך אַ אויטאָמאָביל צייכען
אויפטריט שלמה איטשע (לויפט צו די ווינדע, לויפט צו די טיר פון די
געסט אין רוסט)
ויפטריט בעני טעטי
בעני: ווי פיהלסטו זיך אַצינד?
טעטי: דאָכט זיך ערשט נישט לאַנג איז מיין טאטע-
מאָמעס הערצער געווען צוריסצן און איצט זענען זיי אזוי
גליקליך.
בעני: פערנעס טעטי, פאָרגעס. פאַר מיר ביזטו די
זעלבע טעטי פון אַמאָל, פאַר מיינע אויגען זעה איך נישט קיין
אַנדערע, מיינע געדאַנקען טראַכטען נאָך פון יענע שעהנע ציי-
טען ווען איך פלעג מיין טעסעלען ערוואַרטען ביים סקול, יענע
גליקליכע שול-יאָהרען.
טעטי: בעני, דו ביזט גוט, דו ביזט איידעל, אָבער
איז דען דאָס מעגליך אז דו וועסט פערנעסען יענעם שרעקלי-
כען מאָמענט, ווען מען האָט מיך צו דיר געבראַכט אַ דער-
שלאָגענע, אַ צובראַכענע אָן אַ פונק פון לעבען.
בעני: פליעס טעטי, דערמאָהן מיך נישט איצט, רעדט
מיט מיר פון וואָס דו ווילסט נאָך נישט פון דעם.
אויפטריט חנה (אונגעמערקט)
טעטי: זאָג מיר דעם אמת, לייקען נישט. ווער איך
היינט דיין פרוי אויס רחמנות אָדער אויס ליבע?
חנה! טעסעלע, וואָס איז דאָס פאַר אַ רייד, ס'איז
דאָך שרעקליך.
טעטי: אָבער נאָך שרעקליכער וועט זיין ווען בעני
זאָל מיט מיר חתונה האָבען אויס רחמנות, איך בין דאָך נישט
די טעטי פון אַמאָל.
בעני: מען קען נישט פערנעסען די ערשטע ליבע
וואָס בלייבט טיף איינגראַווירט אין האַרצען.
חנה: מיינע צוויי שעהנע פלומען, גאָט זאָל אייך בענ-
שען מיינע קינדערלעך מיט זיין ברכה איידער איהר געהט צו דער חופה

אויפטריט שלמה
שלמה: וואו איז אייער סיסטעם? מען פרעגט דאָך
אויף אייך בענעלע, הארי-אפּ דער מסדר קדושן פרעגט זיך
אויף דיר קום שרייב אונטער דיין נאָמען אויף דער כתיבה
(בעני שלמה אָפּ)
חנה: נו טעסעלע, האָסט געהערט וואָס בעני האָט
געזאָגט דאָרפסט דאָך איצט אַ עהרליכע, אַ שטאַלצע פלח זיין
אויפטריט הענעך (ביגלופן)
הענעך: חנה דבורה, וואָס בעהאַלטסטו מיר די פלח?
אַלע פרעגען דאָך אויף איהר.
טעטי: אָט דאָ בין איך טאָטא.
הענעך: איך זעה דיר מיין קינד כאָטש איך בין אַ
ביסעלע פערשניאָשקעט. חנה-דבורה גיב נאָך אַ קוק אַ פנים,
די שכינה רוהט עוין איהר להבדיל (קיצעלע חנה'ן) כאָ-כאָ-כאָ
דו גנב דו, דו האָסט דאָך אויך אַמאָל אזוי געשיינט... מיינסט
אַז שלמה איטשע האָט זי די ווערט? זאָל איך שטאַרבען מיט
אַלע מיינע לאַנדסלייט אינאיינעם. (נעמט טעטי'ן) קום טייבעלע.
העי מחותנים, מאַכט אַ וואַרע פאַר דער שעהנער פלח בת ר'
הענעך אַ מאַלער מיט אַ פעראיינס-ביכעל (זינגט זיך צו, חנה
הענעך טעטי אָפּ)
אויפטריט מאָשקע (גנב'עט זיך אַריין)
מאָשקע: איך מוז טעלעפאָנירען צו ריווען מיין גאָלד.
(טעלעפאָנירט) האַלץ גיט מיר... אוי-אוי-אוי, וועה איז מיר...
ניין איך מיין אוי אוי 99... איך מוז איהר העלפען, זי טאָר
נישט שטאַרבען איידער איך קום צו איהר. נו גיכער.
אויפטריט ריווע (אַרעם בלאָס הוסט)
מאָשקע: פליעס איך דאָרף ריווע מיין גאָלד.
ריווע: מאָשקע!
מאָשקע: (אין טעלעפאָן) העלף ריווע, דאָס ביזטו? דו
לעבסט נאָך? איך בין מאָשקע!
ריווע: מאָשקע איך וויל רעדען צו דיר.
מאָשקע: (אין טעלעפאָן) איי לאָזט מיך צורוה רוקט
זיך אָפּ.
ריווע: מאָשקע פריינד, דאָ בין איר.

מאשקע: געהט אונזעך, כ' בעט איך טשעפעט מיך צו צום נומער 99.

ריווע: (ריהרט אים אן) מאשקע!

מאשקע: (דערזעהט זי) ריווע מיין גאלד, דאס ביזטו? דו זעהסט אויס אזוי שלעכט, דאנקען גאט וואס איך זעה דיר... ריווע: איך בין קראנק מאשקע, איך בין יעצט פער-לאזט פון יעדען העלף מיר מאשקע, איך וויל פארהערן נאך דענווער קאלאראדא.

מאשקע: פארוואס אזוי ווייט אפשר וואלטסטו בעסער געפארהערן אין ווישניאווע גורע.

ריווע: (הוסט) זעהסט מאשקע, אט דאס איז געבליבען פון מיין ווילדען לעבען.

מאשקע: ריוועניו מיט מיין לעבען וועל איך דיר העלפען, איך קען דיר נישט פערגעסען (כידע וויינען) נויג גענוג איך וועל דיר אפילו אוועקגעבען מיין נשמה, ריווע דו ווייסט ס'איז דאך היינט טעסס חתונה?

ריווע: איך ווייס און איך וואלט זי זעהר געוואלט זעהן אלס פלה, איך וויל בערוהיגען מיין געוויסען זי האט דאך אזוי פיעל געליטען דורך מיר ווער ווייסט אבער צי זי וועט מיך וועלען זעהן.

מאשקע: איך וועל איהר געהן זאגען אז אימיצער וויל זי זעהן ריווע מיין גאלד נויג... א שטענעם תכלית האסטו פון זיך געמאכט, אוי מיידלעך, מיידלעך שוסטערס, שניידערס, איז איך וועניג? אט האט איהר. (א)

אויפטריט טעסי

טעסי: ווער וויל מיך זעהן?

ריווע: טעסי!

טעסי: דו? דו האסט נישט געטארט קומען צו מיר איך האב וועניג געליטען דורך דיר?

ריווע: נויג טעסי, קעהר זיך נישט אונזעך פון מיר, קוק מיך אן, בין איך דען גליקליך?

טעסי: און דאס איז דאס די פרעהליכע לוסטיגע ריווע? זיך.

ריווע: (זעט זיך) נישטא מעהר קיין פרעהליכקייט... די

ענדע איז שרעקליך, לוקסוס, שעהנע קליידער האט זיך מיר פערגלוסט (הוסט) דאס איז מיין לוקס... איך בין אזוי גליקליך דיר צו זעהן איז א חופה-קלייד, דאס איז אויך געווען מיין חלום... אין איצט... טעסעלע קען זיין אז מיר זעהען זיך צום לעצטען מאל.

טעסי: ריווע ביזט נאך יונג, פארוואס פרופירסטו זיך נישט קורירען.

ריווע: ווען איך וועל קיין אנדער אויסוועג נישט האב-בען וועט מיך דאס אויסקורירען (חייזט רעוואלוציע)

טעסי: (נעמט צו) ניין-ניין ריווע, דו טארסט עס נישט טהון לעב מיט האפנונג און גאט וועט דיר העלפען (לעגט רעוואלוציע אויפ'ן טיש)

ריווע: נישטא קיין מוט טעסי.

טעסי: ריווע, האסט אומאל בעגעגענט מיין פייניגער? ריווע: איך האב איהם נאר איינמאל בעגעגענט, ער האט מיך אבער אויסגעמיטען. איך האב אבער געהערט אז ער איז א חתן געווארען פאר א אומשולדיק מיידעל.

טעסי: הא? נאך לעבענס צו צושטערען? נאך פא-מיליעס צוברעכען, ריווע מיר מוזען ראטעווען יענס אומשולדיק מיידעל פון זיינע הענט.

ריווע: מיר ווייסען דאך נישט ווער דאס מיידעל איז. (עס הערט זיך א צייכען פון א אויטא) אויפטריט פרענציס (לויפט צום פענסטער)

פרענציס: דאס איז ער מיין חתן, ער האט מיך אזוי שטארק ליב. טעסי דארלינג איך וועל דיר פאר איהם פארשטעלען.

טעסי: נויג פרענציס נישט איצט איך וויל איצט פער-ברענגען מיט מיין אלטע פריינדין. קום ריווע, איך וויל דו זאלסט פערבלייבען צו מיין חופה. (כידע א)

פרענציס: שעהנע פריינד וועט מיין ברודערס ווייב איהם אריינברענגען אין הויז.

אויפטריט עליק

פרענציס: א עליק, איצט זעהסטו אויס ווי א אמת'ער מחתן.

עליק: שוין געווען די חופה?
פרענציס: נאך נישט עליק, איך בין געווען אזוי אומגעוואלדיק איך
האב געמיינט אז דו וועסט שוין נישט קומען היינט.
עליק: עס האט מעל נישט געטענהט איך זאל דא איצט נישט זיין, אבער
קיינער אין דער וועלט קען מיך נישט צוריקהאלטען צו זעהן דין מיין טייער מיידעל.
פרענציס: ווער האט דען דין געוואלט צוריקהאלטען?
עליק: מיינע עלטערען, זיי ווילען אונז צושיידען פריענציס.
פרענציס: נא-נא, עליק, זיי טארען אונז נישט שידען.
עליק: פרענציס, אויב דו האסט מיך באמת לייב מוזטו נאכקומען מיין
פערלאנג, איך בין גרייט דין אדעקצוגעהמען אין א אנדער שטאדט וואו קיינער
וועט אונזער בליק נישט שטערען.
פרענציס: עליק, דאס הייסט דאך אנטלויפען.
עליק: איך האב מורא, אז מיינע עלטערען קענען דא אנטקומען, יעדע
מינוט און מאכען א סקאנדאל. פרענציס, שענק מיר דיין צוטרוען און איך וועל
דיך אייביג לייבען, איך וויל דו זאלסט מיט מיר חתונה האבען היינט, שוין איך האב
א בעקאנטען חתן דא נישט ווייט, ער וועט אונז געבען חופה וקדושן, מיר וועלען
דערנאך מאכען א יודישע חתונה ווי דיין ברודער. קום מיט מיר.
פרענציס: מיין קאפ איז מיר אזוי ווי צומישט, איך ווייט נישט
וואס איך זאל טהון.
עליק: לייבסט שוין אפשר עמיצען אנדערש.
פרענציס: עליק!
עליק: אויב דו לייבסט מיך אזוי ווי איך דין וועסטו מיט מיר געהן.
פרענציס: עליק, נעהם מיך ווי דו ווילסט, איך וועל אלץ טהון וואס
דו וועסט מיך הייסען.
עליק: נו קום מיט מיר, מיר וועלען נאך צוריקקומען ביז דער חופה.
פרענציס: ווארט איך וועל נאך געהמען מיין הוט. (אב)
עליק: דיין טאטע איז רייך מיין קעצעלע און אויב דער שידוך וועט
איהם נישט געפאלען וועט ער גוט בעצאלען.
אויפטריט טעטי
טעטי: (דערקענט איהם) עליק!
עליק: דו? דו ביזט די פלא?
טעטי: וואס איז דאס?
עליק: דו ביזט דעם ברודערס פלא-און איך ווער חתן פאר דער שוועסטער.
טעטי: גיין-גיין דאס טאר נישט געשעהן... פרענציסעל, וואו ביזטו?
הער מיך אויס איך וויל דין דאטעווען פון א אומגליק.
עליק: (פערטעקט איהר סימול) זאלסט שווייגען דו הערסט? איער
דו וועסט היינט נישט געהן צו דער חופה - מיט איהר מיין איך ערענסט.
טעטי: אזוי ווי מיט מיר, הא? גיין גיין איך ווע? נישט דערלאזען
מיך ארט נישט וואס עס וועט זיין פרענציס!
עליק: שווייג! אדער איך וועל דין דערשטיקען (טעטי ראנגעלט זיך
כאפט רעוואלוער)
טעטי: פערלאז דאס הויז אדער איך וועל דין ערמארדען.
עליק: (כאפט איהר ביים האנד) דו טייוועל לאז אב דעם רעוואלוער.
(טצענע, עליק פאלט טויט) (שאס).
אויפטריט אלע
אלע: וואס איז געשעהן?
הענעך, חנה: טעטי וואס האסטו געטהון?
טעטי: דער שווארצער אין מיין אומגליק, האט בעקומען זיין פערדינט
טען לוי, אויב איך האב שלעכט געהאנדעלט בין איך גרייט צו טראגען יעדע
שטראף, וויסענדיק אז איך האב געטויט א בעסטע.
פינטער - בעריכט - בלאחליכט
א שטימע: וועט דאס פריילין טעטי ראבינאוויטש פאר דערמארדען
איהר פערפיהרער אין מאמענט פון גרעסטער אויפגענונג לויט'ן צרטיקעל 723
בעפרייט פון יעדע שטראף.
אלע: (קלאפען בראווא) (בעריכט פערשווינוט) (צוריק לייכטיג)
אויפטריט בעני טעטי (פון זייט ליינקט)
שלמה: איצט מיין קינד אז דו ביזט פריי וועט ביי אונז זיין א חתונה.
מיט א טיטעם כרת משה וישראל.
אלע: מיין טעטי! מיין בעני!
הענעך: מיין חנה.
מאסקע: ריווע... סאלטשע מיין גאלד! מאשקע מיין...
(מוזיק א פערעהליכט אב) פארהאנג.

אונזער טעאטער קאטאלאג:

אָפּערעטען:

- (1) קאזקאזער ליבע
- (2) היינטיגע מיידלעך
- (3) רומענישע חתונה
- (4) ציפקע פייער
- (5) וואו זענען מיינע קינדער
- (6) ליאָווקע מאָלאָדיען
- (7) דער גולם
- (8) דער גרויסער מאַמענט
- (9) ליבע ליידענשאפט
- (10) געלד, ליבע, שאַנדע
- (11) יאָנקעלע
- (12) איציקעל וויל חתונה האָבען
- (13) די נשמה פון מיין פאָלק
- (14) באָרג מיר דיין ווייב
- (15) שלמה'קע און ריקעל
- (16) שולמית
- (17) קוני לעמיל
- (18) קאבצענוואָן
- (19) כּשופּמאַכערין
- (20) הערצעלע מיוחס
- (21) די אַמעריקאַנערין
- (22) זיין ווייבס מאַן
- (23) יוסף אין עגיפטן
- (24) יודעלע דער בלינדער
- (25) שבת קודש
- (26) כל נדרי
- (27) על נהרות בבֿל
- (28) חנה'טשע אין אַמעריקע
- (29) יודישע נשמה
- (30) שיר השירים.

דראַמען:

- (1) אוריאל אַקאַסטא
- (2) אויפ'ן אַפּגרונד
- (3) ווייסע שקלאַפּען
- (4) בטלן
- (5) ווילדער מענש
- (6) שקלאַפּען הענדלער
- (7) צו שפּעט
- (8) קעניג ליר
- (9) שחיטה
- (10) דער גטורף
- (11) דער אמת
- (12) דער כרעמדער
- (13) געברידער לוריע
- (14) שלמה'קע שאולאַטאָן
- (15) דאַרפ'ס יונג
- (16) די רויבער
- (17) ווילנער בעל-הבית'ל
- (18) די שעהנע מרים
- (19) דער אינטעליגענט
- (20) דוד'ל משורר
- (21) קין
- (22) אייביגע וואַנדערער
- (23) אייביגער יוד
- (24) מאָטי מלך דער סטאַליאַר
- (25) אַננא קארענינא
- (26) בת שבע
- (27) סדר נאָכט
- (28) 7 געהאַנגענע
- (29) גבור אין קייטען
- (30) גיוואָלד ווען שטאַרבט זי.

מיט בעשטעלונגען זיך ווענדען:

Księgarnia Sz. GOLDFARB, Warszawa, Dzika 31.

פאַר סוחרים, ביבליאָטעקען און אַרטיסטען ראַבאַט.

Dzisiejsze dziewczęta